

ILLYÉS GYULA
MEGYEI KÖNYVTÁR

A Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár 2017. évi beszámolója

7100 Szekszárd, Széchenyi u. 51.

Liebhauser János

2018. február

TARTALMI SZEMPONTOK A MEGYEI HATÓKÖRŰ VÁROSI KÖNYVTÁRAK 2017. ÉVI BESZÁMOLÓJÁNAK ELKÉSZÍTÉSÉHEZ

I. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A vezetői összefoglaló lényege a 2017. évi eredmények értékelése, erősségek/gyengeségek bemutatása, következtetések megfogalmazása. Kérjük térjen ki az intézmény 2017. évi szakmai stratégiájának kiemelt céljainak és ezek megvalósítását szolgáló intézkedések rövid szöveges bemutatására.

Alapító okiratban megfogalmazott feladatok teljesülése

A Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár, mint Tolna megye legnagyobb közgyűjteménye, és egyben megyei és városi feladatokat ellátó könyvtár küldetése a dokumentumokhoz és információhoz való korlátozás nélküli hozzáférés biztosítása, a kultúra megőrzése, a tudás átadása az alaptól a legmagasabb szintig.

Jövőkép

Valóságos és virtuális élménykönyvtárrá válunk, és híd-szerepet töltünk be kultúrák, intézmények, helyi kisközösségi kultúrák és globális virtuális tudástárak között. Időtől és tértől függetlenül esélyteremtő információt szolgáltatunk.

Küldetésnyilatkozat

A Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár, mint megyei feladatokat ellátó ODR tagkönyvtár, küldetésének tartja, hogy összehangolt, egységes és sokrétű nyilvános könyvtári és információs szolgáltatásokat nyújtson mindenkinek. Feladatunk:

- az egyetemes, nemzeti, nemzetiségi és helyi kultúra írott és elektronikus dokumentumainak gyűjtése, elérhetőségének tértől és időtől független biztosítása
- az oktatási-nevelési tevékenység, és az egész életen át tartó tanulás támogatása, az olvasáskultúra és a digitális írástudás egyidejű terjesztése
- közösségi szintérenként az olvasáskultúra színvonalas kulturális rendezvényekkel való népszerűsítése, a partnerintézményekkel és a civilszervezetekkel együttműködve a közösségépítés támogatása
- a megyei tudásvagyon és identitástudat megőrzése, a lokálpatriotizmus erősítése, helytörténeti és tudományos kutatások segítése, terjesztése, a megyei települések versenyképességének növelése
- társadalmi, területi, szociális, illetve egészségügyi okokból hátrányos helyzetű használók esélyegyenlőségének elősegítése
- a Tolna megyei nemzetiségek kultúrájának támogatása
- hálózati központként területi könyvtári szolgáltatások nyújtása, a könyvtárak szakmai összefogása, a könyvtárosok továbbképzése, a könyvtárak jelentőségének és társadalmi megítélésének erősítése

Nyilvános közkönyvtárként feladatait a törvényi előírásokkal, a fenntartó, és a szolgált közönség elvárásaival, az országos könyvtári stratégia céljaival, és a minőségbiztosítás elveivel összhangban látja el.

HELYZETELEMZÉS:

ERŐSSÉGEK:

- olvasóvá nevelés - gyermekkönyvtár
- élethosszig tartó tanulást segítő rendszerezett, feltárt könyvtári állomány
- a város kulturális életében betöltött fontos szerep
- Tolna megyei információk gyűjtő- és megőrző helye (helytörténet)
- Tolna megye könyvtárainak hálózati, módszertani központja, ODR-tagkönyvtár
- facebook
- megyei ellátórendszer (KSZR) szolgáltató könyvtára
- ingyenes szolgáltatások
- felkészült munkatársak, sokszínű ismeretanyag, digitális kompetencia
- a jelenlegi épület központi elhelyezkedése
- pályázati tapasztalatok
- sokféle rendezvénytípus
- minőségirányítás bevezetése

LEHETŐSÉGEK:

- e-szolgáltatások
- távhasználat igénybevétele lehetősége
- igény az ingyenes szolgáltatásokra
- nő a szabadidővel rendelkezők száma
- piaci rések a kultúrában
- közművelődési szerep
- a könyvtárunk digitális tartalomszolgáltatóvá válhat
- szociális helyzet romlása, átalakuló igények
- informatikai kihívások, átalakuló informálódási szokások
- a könyvtáros életpálya modell bevezetése
- szakmai továbbképzés
- stabil állami és fenntartói támogatás
- pályázati lehetőségek
- potenciális olvasók, pl. 15-20 éves generáció
- egységes könyvtári rendszer
- a könyvtárhasználók elköteleződése az intézmény iránt
- tervszerű, folyamatos kapcsolatrendszer civilekkel, oktatási intézményekkel stb.
- új könyvtárépület

GYENGESÉGEK:

- kicsi alapterület
- nem megfelelő szolgáltatói tér
- akadálymentesítés kivitelezhetetlensége miatt kiszorulnak potenciális olvasók
- humán erőforrás lecsökkenése az elmúlt tíz évben
- jelenleg három épületrészben vagyunk
- nehéz megközelíthetőség – parkolók hiánya
- blog, topikok
- a többi web2 elérhetőség
- leterheltség
- naprakész informatikai tudás
- minőségirányítási elkötelezettség hiányosságai
- nem megfelelő külső és belső kommunikáció és együttműködés
- közösségi tér hiánya
- nyitottság hiánya az információ-technológiai újdonságokra
- kevés a magas fokú idegennyelv-tudás
- marketing, forrásszerző képesség hiánya (szponzoráció)

VESZÉLYEK:

- szakmai konkurencia, a közművelődés szerepének felértékelődése
- bérhelyzet további romlása
- a könyvtári szakma presztízsének további csökkenése
- csökkenő népesség
- szociális helyzet romlása, átalakuló igények
- informatikai kihívások, átalakuló informálódási szokások
- közigazgatási átszervezések
- EU források bizonytalansága
- elöregedő felhasználók
- az új épület helyszíne

STRATÉGIAI CÉLOK

A másodlagos vizualitás korában az információ megszerzésének és átadásának a jövőben is az olvasás marad az alapja. Cél, hogy továbbra is az olvasáskultúra alapintézményeként működjön a Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár, ezért mindenki számára összehangolt, egységes és sokrétű nyilvános könyvtári és információs szolgáltatásokat biztosít. Feladata a meglévő könyvtári gyűjtemény és információs vagyon mellett azok használóközpontú fejlesztése, az információ és tudás terjesztése. Mindehhez új épületre, illetve a kor színvonalán álló technikai háttérre, megfelelően képzett és elkötelezett munkatársakra van szükség.

Az életen át tartó tanulás segítéséhez, a használóképzéshez, a kulturális sokszínűség, az esélyegyenlőség támogatásához, a minőségi szolgáltatások biztosításához naprakész ismeretekkel rendelkező, megfelelő kompetenciájú szakemberek dolgozzanak a könyvtárban.

A használók számának növelése, ezzel párhuzamosan a könyvtárban töltött idő, és a könyvtárhasználatok gyakoriságának növelése. Fontos, hogy azok, akik már kapcsolatba kerültek a könyvtárral, egységes színvonalú, minőségi szolgáltatásokat nyújtó intézményt lássanak bennünk.

Új szolgáltatás-struktúránk kialakításakor törekszünk a társadalmi igények széles körű megismerésére, ezért rendszeresen igényfelméréseket végzünk, eredményeit napi munkánkba beépítjük. Fontos számunkra a szolgáltatások minőségének egyenletes biztosítása, folyamatos javítása, fejlesztése.

A könyvtár presztízsét, és a társadalmi elfogadottságát marketingeszközök hatékony alkalmazásával kívánjuk növelni.

A Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár biztosítja a megye könyvtáraival közösen a szabad, korlátozás nélküli hozzáférést minden nyilvánosság számára készült dokumentumhoz és információhoz az esélyegyenlőség és a demokrácia elvét követve, ezzel javítva a megye lakosságának életminőségét, az egyének érvényesülését.

Kulcsterületek

- **Gyűjteményszervezés:** Gyűjteményünket a használói igények minél szélesebb megismerésével, a Gyűjtőköri Szabályzat figyelembe vételével, költséghatékonyan gyarapítjuk, feltárjuk, tervszerűen apasztjuk.
- **Partnerközpontúság:** Az élményszerű könyvtárhasználat, és az életen át tartó tanulás támogatása érdekében az országos könyvtári programokhoz csatlakozva, és ezen túlmenően helyi és megyei programok szervezésével hozzájárulunk az olvasáskultúra fejlesztéséhez. Kapcsolatokat építünk és tartunk fenn a társszervezetekkel, a hasonló vagy kiegészítő feladatokat ellátó intézményekkel, oktatási-, nevelési intézményekkel, a különböző társadalmi és gazdasági szereplőkkel, a lehetséges támogatókkal.
- **Szervezeti kultúra:** A könyvtár vezetése ösztönzi a tanulást, és biztosítja a képzési, továbbképzési lehetőségeket. A szervezeti kultúra fejlesztésével olyan közösségé kívánunk válni, ahol a tudás megosztása, a folyamatos tanulás és ismeretszerzés, a szervezet tudásbázisának állandó építése a napi munkafolyamatok szerves részét képezik.
- **Minőségirányítás:** Könyvtárunk működését minőségirányítási elvek alapján szervezzük, amely hozzájárul a szolgáltatások magas színvonalának megőrzéséhez és fejlesztéséhez, és ezáltal minősített könyvtárrá válhassunk.
- **Szolgáltatásfejlesztés:** Könyvtárunk összes szolgáltatását az olvasói igényekből kiindulva, tudatos tervezéssel, a legújabb technológiákat felhasználva szervezzük meg. A hagyományos szolgáltatásainkat folyamatosan fejlesztjük. Megyei hálózati és módszertani központként a tapasztalatainkat, eredményeinket, a „jó gyakorlatokat” a megye minden könyvtára számára elérhetővé tesszük.

Az év során történt meghatározó jelentőségű változások

- 2017 év legfontosabb, a Tolna Megyei Illyés Gyula könyvtár életét évtizedekre meghatározó eseménye volt, amikor a Magyar Közlöny 101. szám 2017. június 27-i számában megjelent a 1389/2017. (VI. 27.) Kormány határozat A Modern Városok Program keretében Szekszárd Megyei Jogú Városban új interaktív könyvtár és levéltár kialakítása érdekében támogatás biztosításáról.

A Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár 1960-ban átadott épületéről már a '70-es évek elejére kiderült, hogy sem koncepcionálisan, sem méretben nem felel meg azoknak a korszerű követelményeknek, amelyeket a könyvtári szakma támaszt egy megyei könyvtárral szemben. Az elmúlt évtizedekben számos építészeti fejlesztési terv, különféle okokból ugyan, de sorra elvetélt. Az EU-s forrásokat felhasználó, a Babits Mihály Kulturális Központ megújulását eredményező AGÓRA program jelentett lehetőséget az építészeti megújulásra, de a pályázat megyei, illetve városi összegegyeztetetlen fejlesztési valamint fenntartás feltételei lehetetlenítették el a terveket, ám ezek a tervek szolgáltak alapul a Modern Városok Program fejlesztési terveihez, ezek alapján jött létre a könyvtár felépítését elrendelő kormányhatározat.

Mindez persze nem tette könnyebbé a jelenlegi épület adottságainkat, ezért a megyei könyvtár az elmúlt évtizedek kényszerű gyakorlatát követve belső átszervezéssel, költöztetésekkel, a hely szűke és a folyamatosan változó olvasói igények szükségszerű kompromisszumos összegegyeztetésével próbálta fenntartani a működőképességét.

- „Az Egész életen át tartó tanulás informatikai feltételének megteremtése az Illyés Gyula Könyvtárban” **EFOP-4.8.8-16** elnevezésű pályázat keretében non-formális képzések modul rendszerű szolgáltatás rendszerét kezdtük kialakítani:
 - Video újságírás: A videó újságírás fejlődésének bemutatása és hasznos, a gyakorlatban alkalmazható ismeretek átadása a digitális történetmondás legkorszerűbb eszközeinek használatára az írás (újságírás, hírszerkesztés) valamelyik műfajában.
 - Kreatív íráskurzus az internet (blog) lehetőségeit maximálisan kihasználva: Az írói, költői „mesterség” és a hozzájuk kapcsolódó szükséges ismeretek oktatása olyan műfajokon keresztül, melyek már témaválasztásuk révén is személyes jellegű megszólalást tesznek lehetővé, mely megszólalásokban a kreativitáson van a fő hangsúly.
 - Prezentációkészítés: A résztvevők sajátítsák el a prezentációkészítés alapjait, ismerjenek meg két alapvető prezentációkészítő alkalmazást.
 - Alapszintű számítógépes felhasználóképzés: A közép- és az idősebb korosztály alapszinten tudja használni a számítógépet és az internetet.
 - Szövegszerkesztés: Bevezetés a szövegszerkesztő program használatába, hivatalos levél, önéletrajz készítése.
 - Digitális eszközök használata: Közép- és idősebb korosztály megismerje a digitális eszközök használatának alapjait.
 - Web2-es ismeretek I.-II. Közösségi kapcsolatok I.-II.: A program célja az, hogy bevezesse a résztvevőket azoknak az internetes felületeknek a használatába, amelyek segítik a mindennapi online információáramlást, az információk megosztását és hozzáférhetővé tételét. A képzés segít eligazodni az online felületek és a közösségi oldalak világában, így a résztvevők a digitális médiahasználat alapfokú ismeretével és kompetenciáival gazdagodnak.
 - Elektronikus ügyintézés I.-II.: A felnőtt lakosság bevonása az internetes ügyintézésbe (elektronikus levelezés, Ügyfélkapu, internetbank, közműszolgáltatók szolgáltatásai az interneten).
 - E-kereskedelem: Az internet segítségével történő vásárlás, hirdetés és eladás elsajátítása, tudatos használatának segítése.

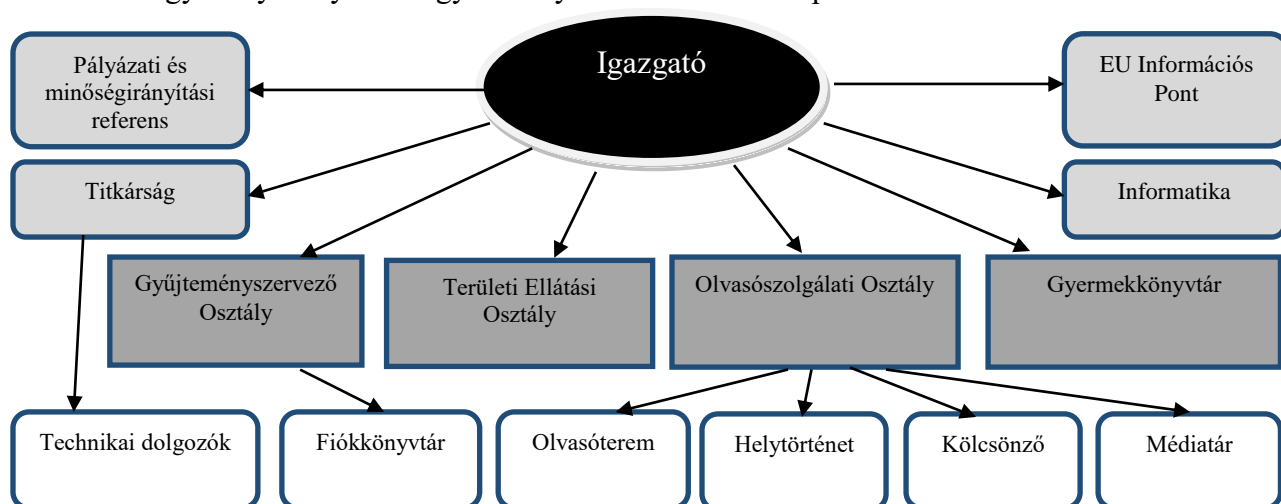
- A legjobb tűzfal az eszed: Az internetet hasznos, megkerülhetetlen, de egyben potenciális veszélyforrásként feltüntetni, amit csak felelősséggel érdemes és szabad használni. A foglalkozás célja középiskolásokban tudatosítani az internet árnyoldalait, kritikai gondolkodásra készíteni, és felhívni a résztvevők figyelmét, hogy a felelősség az ő kezükben van.
- Haladószintű MS Excel táblázatkezelő felhasználóképzés: A MS Excel táblázatkezelő használatának elsajátítása. Kiemelt számítási műveletek és a gyakorlatban használt függvények speciális használata és elsajátítására épül, valamint, a tananyagba a diagramok használata mellé bekerül az adatbázis szintű használata a táblázatoknak: "AutoSzűrő" és "Írányított Szűrő" funkciók megismerése és használata.
- Szövegértést fejlesztő foglalkozások: Az olvasási készség és az értő olvasás fejlesztése Az olvasástudás és a szövegértés mindegyike nélkülözhetetlen mindennapi életünkben és a munka világában egyaránt. A különböző infokommunikációs eszközök megjelenésével, elterjedésével párhuzamosan az olvasottak tartalma, megjelenítési és olvasási módja is átalakult. Fontos ezért a „másként olvasás”, és az információt közvetítő eszközök sajátjából adódó szövegértés mielőbbi elsajátítása.
- Digitális animációs technikák a gyakorlatban: Az animáció készítés korszerű technikáinak megismertetése és azok alapszintű használatának elsajátítása. Az érdeklődők a foglalkozások keretében betekintést nyernek a vektor alapú-, a bitképes kétdimenziós-, illetve az élőszerplős animáció (pixilláció) készítésének folyamatába. Megismerkedhetnek a rajzfilmkészítés hazai történetével Macskássy Gyula, Halász János és Kassowitz Félix korai munkáitól, Rófusz Ferenc Oscar díjas alkotásán át, egészen napjaink korszerű, digitális, háromdimenziós animációjáig. Nyomon követik a filmkészítés korszerűsödését, változó módszereit, technikai fejlődését. A történeti áttekintést követően a résztvevők megismerkednek az animációs film készítésének általános elveivel, szabályaival, a filmkészítés menetével, egy rajzfilmstúdió felépítésével. Szóba kerül a stábmunka, a stábok összetétele, a rajzfilmkészítésen belüli munkamegosztás. Az alapismeretek elsajátítása után játékos, kreatív műhelymunkák keretében saját, rövid animációk megalkotása adja a foglalkozások gerincét.
- Online adatbázisok használata: Öt, a könyvtárhoz kötődő adatbázis bemutatása, valamint kezelésük elsajátítása. Az öt adatbázis megismerése által jártasság szerzése újabb adatbázisok önálló használatához, Helyismereti cikkadatbázis, HUNGARICANA, Arcanum Digitális Tudástár, Kozterkep.hu, EBSCO
- Munkavállalási ismeretek az EU-ban, álláskeresés: Külföldi munkavállalás, mobilitás biztonságosabbá tétele
- Kompetenciafejlesztés: A személyiség rugalmasságának, nyitottságának, kezdeményezőkézségének fejlesztése, szemléletének formálása.
- Irodalmi műemléki sétaútvonalak: Kulturális és Örökségturisztikai Projekt létrehozása, amely innovatív, újszerű megoldásokkal, korszerű technológiákkal (például: mobil applikáció) fejleszti Szekszárd, valamint Tolna megye idegenforgalmát, illetve lokálpatrióta önismeretét.
- A Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár együttműködést hoz létre a Wosinsky Mór Megyei Múzeum, a MNL Tolna Megyei Levéltára, a Tolna Megyei Egyed Antal Honismereti Egyesület, illetve az általa összefogott helytörténészek között, a Tolna megyei műemlékek, irodalmi emlékhelyek, a hozzájuk kapcsolódó sétautak és az ide tartozó történelmi, történeti anyagok, emlékek felkutatására, lajstromozására. A munka nagyon nagy és időigényes, összehangolt, tudományos alaposságot igénylő feladat, amibe bevonunk felnőtt és diák önkénteseket.

- Interaktív oktatás digitális eszközökkel: A digitális oktatási segédanyagok lehetőségeinek bemutatása, különös tekintettel az interaktív tartalomra. Noha könyvtárunk nem nyert a pályázaton csökkentett tartalommal mégis elindítottuk a kialakított oktatási formákat - az elnyerni kívánt technikai eszközök hiányában - a meglévő eszközeinkhez adaptálva.
- 2017-es év további meghatározó tevékenysége volt a Tolna megyében 97 települést magába foglaló KSZR (Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer) tevékenységének elmélyítése, az új együttműködési formák kialakítása. A megújításra szoruló települési könyvtárak infrastrukturális fejlesztése az előzetes terveknek megfelelően, a kialakított prioritási sorrendet figyelembe véve, ütemezve haladt. Ezt szolgálta a települési könyvtárak állományának retrospektív feltárása, az önkormányzati fejlesztésekkel összefogva a könyvtári épületek külső belső felújítása. a bútorzat és a belső berendezések felújítása, illetve cseréje.

II. SZERVEZETI KÉRDÉSEK:

A 2017. évben végbement szervezeti átalakítások, személyi változások, alapdokumentumok módosításainak ismertetése.

A Tolna Megyei Illyés Gyula Megyei Könyvtár szervezeti felépítése

2017 legfontosabb személyi változása volt, hogy december hónapban a fenntartó önkormányzat a takarítást kiszervezte a könyvtártól. Ez két fő 8 órás, illetve egy 6 órás takarítónő távozását jelentette.

			2016. tény	2017. terv	2017. évi tény
Összlétszám (fő, töredék is lehet)			34	34	34
Ebből vezető vagy magasabb vezető (fő, töredék is lehet)			5	5	5
Könyvtári szakmai munkakörben foglalkoztatottak	Könyvtáros szakképesítéssel	<i>összesen</i>	21	21	21
		<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>	21	21	21
	Középfokú szakk. (kvtár asszisztens, adatrögzítő-OKJ)	<i>összesen</i>	1	1	1
		<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>	1	1	1
	Egyéb felsőfokú	<i>összesen</i>	4	4	4
		<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>	4	4	4
Mindösszesen könyvtári szakmai munkakörben		<i>összesen</i>	26	26	26
		<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>	26	26	26
Egyéb alkalmazott	Egyéb alkalmazott felsőfokú	<i>összesen</i>	2	2	2
		<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>	2	2	2
	Egyéb alkalmazott középfokú	<i>összesen</i>	6	6	6
		<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>	4,5	4,5	4,5
Mindösszesen egyéb alkalmazott		<i>összesen</i>	8	8	8
		<i>átszámítva teljes munkaidőre</i>	6,5	6,5	6,5
Összes létszám:			34	34	34
Önkéntesek száma			1	1	1
Közfoglalkoztatottak száma			6	6	5

III. SZAKMAI MŰKÖDÉS:

1. Nyitva tartás (heti nyitvatartási idő, hétfégi nyitva tartás, változások)

Mutatók	2016. évi tény	2017. évi terv	2017. évi tény	változás %- ban előző évhez képest
Heti nyitvatartási órák száma (a könyvtár székhelyén) (óra)	50	50	50	0 %
Heti nyitvatartási órák száma a fiókkönyvtárakban (összesítve, óra)	8	8	8	0 %
Hétfégi (szombat, vasárnap) nyitva tartás (óra)	5	5	5	0 %
16 óra utáni nyitva tartás (óra)	8	8	8	0 %
<i>Nyári zárva tartási idő</i> Munkanapok száma:	7	5	5	0 %
Ebből nyitvatartási napok száma:	0	0	0	0 %
<i>Téli zárva tartási idő</i> Munkanapok száma:	0	0	0	0 %
Ebből nyitvatartási napok száma:	0	0	0	0 %

2. Az intézmény szakmai szervezeti egységei által végzett tevékenységek ismertetése

2.1 Gyűjteményfejlesztés

A gyűjteményfejlesztést a saját költségvetési forráson felül (9170 eFt) az érdekeltségnövelő támogatás (240eFt), az NKA Könyvtámogatási Programja, az ODR (599eFt) és a Márai-program segítette.

- *Érdekeltségnövelő támogatás:* A tavalyi évhez képest 500 eFt-al kevesebb volt.
- *NKA Könyvtámogatási Programja:* a támogatás átalakult, a könyvek nem egyszerre érkeznek, nincs lebonyolító intézmény, a kiadványokat közvetlenül a kiadók küldik, az igazolásokat könyvtárunk a kiadóknak küldi meg, ami a könyvtárnak adminisztrációs többletmunkát eredményez. A könyvek kiválasztására, az olvasói igényekhez igazodó megrendelésre nincs lehetőség.
- *Országos Dokumentum-ellátási Rendszer:* A támogatás keretében változatlan összegű támogatásban részesült könyvtárunk, a dokumentumbeszerzés és a könyvtárközi kölcsönzés postaköltségének támogatása lassan egyenlő súlyozással történik, amit az is indokol, hogy a postai díjszabások emelkedtek.
- *Márai-program:* A könyveket a kuratórium által jóváhagyott kínálatból, listáról rendelhetjük. A könyvtárosok behasonlították a könyveket a könyvtári gyűjteménnyel, ez alapján készítettük el a megrendelést, a KELLO csak 2018-ban kezdi meg a könyvek kiszállítását.

Állománygyarapítás: 2017-ben a nyilvántartásba vett dokumentumok száma nem érte el a tervezett 8 ezer darabot, ennek oka a Márai-program 1,4 millió forint értékű támogatásának következő évre történő áthúzódása és az érdekeltségnövelő támogatás csökkenése. Összesen 7697 db dokumentumot vettünk nyilvántartásba 18 716 eFt értékben.

Többségében két szerződött partnerünktől (Kello, Lira) vásároltuk a könyveket 36% kedvezménnyel. A Lira Könyv Zrt. új partnerünk, az Alexandra könyvesboltok körül kialakult krízis miatt szerződöttünk a Lírával. Az elektronikus katalógus 6663 új bibliográfiai rekorddal bővült, az elektronikus katalógusban található bibliográfiai rekordok száma 167 606 db volt. Kidolgoztuk Szepesi László újságíró rádióriportjainak feldolgozásához a MARC-rekord szerkezetét, az anyag feldolgozását végző munkatársainknak segítséget nyújtottunk a katalogizáláshoz. Aktívan részt vettünk a minőségbiztosításban, a Minőségirányítási Tanács munkájában.

Állományapasztás: A dokumentumvásárlás mellett a selejtezésre nagyobb figyelmet fordítottunk, hiszen jól használható könyvtári gyűjtemény csak az elavult, elhasználandó kötetek kivonásával alakítható ki. 5477 db könyvtári dokumentum törlését végeztük el, amelyből 5200 db volt a könyv.

Letéti ellátás: A fiókkönyvtárban selejtezést végeztünk, 1524 db könyv lett törölve, további selejtezést követően a könyvek elektronikus feltárását fogjuk megkezdeni ill. több újdonságot, sikerkönyvet szeretnénk kínálni a fiókkönyvtár állományában. Alakulóban lévő kórházi letétünk számára folyamatosan leltároztuk a könyveket, amit a kórház egyelőre nem tud fogadni, könyvtári szolgáltatásokhoz alkalmas helyiséget csak később tud kialakítani. A letéti szerződést megfogalmaztuk és átadtuk a kórház vezetésének. Részt vettünk a pszichiátriai osztály nyílt napján.

Állományellenőrzés: A muzeális dokumentumok állományellenőrzését hagyományos módon végeztük, az elektronikus katalógusban nehezebb a pontos áttekinthetőséget biztosítani az állományellenőrzéshez, ezért elkészítettük a muzeális dokumentumok jegyzékét. A Corvina integrált könyvtári szoftverrel elvégeztük a kották állományellenőrzését. A számítógépes állományellenőrzést összevetettük a hagyományos leltárkönyvvel, ezzel kiváltva a kézírásos nyilvántartást.

A könyvtári állomány gyarapodását az utóbbi öt évben az alábbi táblázat tartalmazza:

Gyarapítás 2013-2017					
	2013	2014	2015	2016	2017
Könyv, folyóirat	9597	9279	7703	8381	6849
Térkép	5	69	6	14	21
Kotta	24	11	11	12	25
Hangdokumentum	894	264	417	230	383
Képdokumentum	467	305	310	302	409
Elektronikus dok.	12	1	4	0	3
Egyéb	17	12	9	2	7
Összesen	11016	9941	8460	8941	7697

Apasztás 2017							
Részleg	Dokumentumtípus (db)						Összesen (Ft)
	Könyv	Hangzó	Vizuális	Elektronikus	Egyéb	Összesen	
Felnőtt	2855					2885	508 632
Gyermek	21	1	25			47	15 653
Helyismereti	5				3	8	2 520
Idegennyelvi	463	30				463	166 040
Médiatár		167	7			174	76 373
Olvasóterem	8	43		1		52	27 810
Fiókkönyvtár	1524					1524	43 799
Nemzetiségi letét	324					324	275 051
Összesen	5200	241	32	1	3	5477	1 115 878

Mutatók	2016. évi tény	2017. évi terv	2017. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Gyarapításra fordított összeg (bruttó Ft)	12781 e	12000 e	11465 e	-10 %
- ebből folyóirat (br. Ft)	3300 e	3450 e	2716 e	-18 %
- ebből CD/DVD/elektronikus dokumentum (br. Ft)	1200 e	1250 e	1763 e	+47 %
Kötelespéldányként kapott és nyilvántartásba vett dokumentumok száma (db)	41	50	88	+115 %
Gyermekkönyvtárba/részlegbe bekerült dokumentumok száma (db)	1388	1400	1494	+8 %
Helytörténeti gyűjteménybe bekerült dokumentumok száma (db)	621	650	408	- 34%
Nemzetiségi gyűjteménybe bekerült dokumentumok száma (db)	135	140	109	-19 %
Zenei gyűjteménybe bekerült dokumentumok száma (db)	684	680	809	+18 %
A könyvtári állomány éves gyarapodása összesen	8941	8400	7697	-14 %
A gyűjteményből apasztott dokumentumok száma	6685	5000	5477	-18 %

2.2 Gyűjteményfeltárás

A 2017. évi tevékenység szöveges ismertetése és értékelése.

Mutatók	2016. évi tény	2017. évi terv	2017. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Épített elektronikus katalógusokban/adatbázisokban rögzített rekordok száma	5995	6000	6663	111%
Magyarországi Közös Katalógusba (MOKKA) betöltött tételek száma	0	0	0	0 %
Országos gyűjtőkörű cikkadatbázisba betöltött rekordok száma	0	0	0	0 %
Feldolgozás időtartama (egy dokumentum feldolgozásának átlagos időtartama órában kifejezve)	2	1	0,6	300 %
Beérkező új dokumentumok olvasók számára történő hozzáférhetővé válásának időtartama napokban kifejezve (átlagosan)	15	10	12	80 %
A gyűjtemény elektronikus feldolgozottsága (az elektronikus katalógusban feltárt dokumentumok száma a gyűjtemény egészének %-ában)	96 %	98 %	97 %	101 %

2.3 Állományvédelem

A 2017. évi tevékenység szöveges ismertetése és értékelése.

Mutatók	2016. évi tény	2017. évi terv	2017. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Tárgyévben fertőtlenítés, kötés, javítás, restaurálás, savtalanítás vagy egyéb aktív állományvédelmi intézkedésben részesült dokumentumok száma	580	600	572	-1 %
Muzeális dokumentumok száma	49	49	52	6 %
Restaurált muzeális dokumentumok száma	0	0	0	0 %
Az állományvédelmi célból digitalizált és a konvertált dokumentumok száma	15426	20000	20033	30 %
Biztonsági jellel ellátott dokumentumok száma	13144	13600	13550	3 %
A könyvtári dokumentumok állagának védelmét szolgáló gépek száma	0	0	0	0

2.4 Olvasóterem

Folyóirat beszerzésünk alakulása

A gazdasági verseny jelentős kihívásokkal és bizonytalansággal jár a médiapiacra is, emiatt sajnos a valamelyest a tavalyi évben is csökkent a folyóirat beszerzésünk. Megszűntek, vagy bizonytalan időre szünetelnek folyóiratok, amelyek érintik az előfizetéseinket.

Kurrens folyóiratok száma 2017-ben

A címek (féleségek) száma összesen: **338**

A példányok száma összesen: **353**

A Tolna Megyei Illyés Gyula Megyei Könyvtár és a NKA között létrejött szerződés alapján az NKA támogatásával továbbra is havi rendszerességgel kapunk **30** féle folyóiratot, amelyek közül 16 féle határon túli magyar nyelvű periodika, 14 pedig hazai irodalmi, művészeti folyóirat.

25 féle idegen nyelvű kurrens periodika található a könyvtár olvasótermében, ebből 1 német nyelvű napilap testvérvárosi kapcsolat révén, Bittingheim-Bissingen előfizetésének köszönhetően érkezik hozzánk.

2014-től rendelünk mi is folyóiratokat másik testvérvárosunk, a határon túli Óbecse Népkönyvtára részére. 2017-ben továbbra is **7** féle magyar nyelvű folyóiratot juttatunk el negyedévenként az óbecsei olvasóknak.

Archiválási, megőrzési feladatok

2017-ben **76** kötetel, **502.595,-** Ft értékben gyarapodott az archivált folyóiratok száma.

Az év során - betegségek és helyettesítések miatt - nem sikerült a szokásos módon folyamatosan előkészíteni kötészetre a folyóiratokat, emiatt a könyvkötő partner cég már nem végzett az egyszerre átküldött nagy mennyiségű anyaggal.

Használók száma és használatok

hónap	folyóirat olvasó	könyv olvasó	számítógép használó	wifi, saját eszköz	személyes (helyben használat)	telefon, távhasználat
január	468	53	123	23	667	49
február	396	57	179	25	657	71
március	472	71	103	27	673	79
április	438	76	137	32	683	63
május	421	84	128	37	670	58
június	437	58	106	29	630	53
július	352	67	128	19	566	47
augusztus	117	17	32	8	174	28
szeptember	405	73	124	29	631	57
október	483	84	139	38	744	64
november	462	72	132	26	692	72
december	437	87	128	21	673	39
összesen	4888	799	1459	314	7460	680

Összes használatok (fő) (helyben használat és távhasználat együtt): **8140**

Helyben használt dokumentumok (könyv és folyóiratok egyben) (db): **17061**

könyv	2397
folyóirat	14664

Számítógép és internethasználat

Megfigyelhető, hogy egyre többen használják saját eszközeiket az olvasóteremben (laptop, okos telefon) A wifi rendszer stabil, egyre kevesebb panasz érkezik, a nyomtató, szkennert megbízható. Megfigyelhető azonban, hogy egyre többen az okos eszközök jó minőségű kameráit használják, és kevesebben veszik igénybe a fénymásolást és a nyomtatást. Az asztali gépek használói az internetet hivatalos ügyeikkel kapcsolatban és irodai műveletekhez használják, ezekben sokszor kéri a könyvtárosok segítségét. A géphasználat során népszerű még a kapcsolattartás, esetenként a szórakozás is.

Egyre népszerűbb szolgáltatásunk az adatbázisokban való keresés, köszönhető ez részben az ADT előfizetésünknek és Jogtár előfizetésünknek. Az adatbázisok használatához gyakran szükséges a tájékoztató könyvtárosok segítsége.

Mind az internetet használók, mind a hagyományos szolgáltatásokat igénybe vevőkről általánosan megfigyelhető, hogy a kismértékben csökkenő olvasói létszámhoz jóval több itt töltött minőségi idő és olvasás társul.

Raktározás

Az olvasótermi belső és külső raktárak beteltek. A gondokat már csak az új könyvtár megépítése orvosolhatja. A Május 1. utcai raktárban penészgombák támadták meg az ott tárolt köteteket. Nagy munkával, és állandó odafigyeléssel talán sikerült megállítani a penészesedést.

Közösségépítés

A már több éve működő Olvasóklub havi rendszerességgel tartja összejöveteleit, kibővítve a találkozási alkalmakat közös kiállítás látogatással, kirándulással illetve közös irodalmi rendezvényeken történő részvétellel.

2.5 Helyismereti és Idegen nyelvi részleg

- A helyismereti részleg személyes használata árnyalatnyit nött az előző évhez képest, több könyvtárhasználó kereste fel személyesen a részleget, viszont kevesebb dokumentumot forgattak munkájuk során
- Jelentősen nött a telefonon információt kérők száma
- Az elektronikus távhasználat, ha nem is erősödött, de továbbra is egyértelműen vezeti a használati mutatókat
- Az angol nyelvű gyűjtemény használata 10 %-ot emelkedett, arányosan több angol nyelvű dokumentumot is kölcsönöztek
- A német nyelvi gyűjtemény használata - a részleget érintő legjelentősebb fejlesztések ellenére - stagnál
- Az egyéb idegen nyelvű állomány használata jelentősen (20 %) emelkedett
 - helyismereti részleg összes könyvtárhasználati alkalma 2017-ben (növekedés): **145089**
 - *ebből helyben használat: 1277*
 - *távhasználat: 143812*
 - *ebből telefon: 958*
 - *online (HUNGARICANA nélkül): 1235*
 - *HUNGARICANA: 141619*
 - helyben használt dokumentumok száma: **2624**
 - *ebből könyv típusú dokumentum: 1060*
 - *folyóirat: 1564*
 - idegen nyelvi részleg összes könyvtárhasználati alkalma 2017-ben: **1796**
 - *ebből angol nyelvű dokumentumokat kölcsönző: 879*
 - *német nyelvű dokumentumokat kölcsönző: 567*
 - *egyéb idegen nyelvű dokumentumokat kölcsönző: 350*

- az idegen nyelvi részlegről kölcsönzött, összes dokumentumszám: **4141**
 - *ebből angol nyelvű dokumentum: 2477*
 - *német nyelvű dokumentum: 1224*
 - *egyéb idegen nyelvű dokumentum: 440*
- *A két részleg kollégái által szervezett rendezvények, programok, képzések résztvevőinek száma meghaladta az 1.000 főt. Ez csaknem kétszerese az előző évi adatoknak.*
- 5 éves (2017-2021-ig érvényes) digitalizálási stratégia véglegesítése és a MIT elé terjesztése elfogadásra
- partnerség a Goethe Institut-tal és az Oxford Egyetemi Kiadóval
- 50 feletti rendezvény-szám, képzési alkalom megszervezése vagy aktív részvétel, esetleg előadói, oktatói tevékenység – több mint 1.000 látogató a saját szervezésű programokon:
 - A vizuális klub 17 alkalommal ült össze
 - A Szent József Iskolaközpont Szent Rita Katolikus Óvodai Tagintézményének nagycsoportja 2 alkalommal látogattak el a könyvtárba meseolvasást hallgatni és a mesék vizuális feldolgozását megtekinteni, a két előadásmódot összevetni
 - részvétel a Mese fesztivál városi rendezvényhez kapcsolódó könyvtári programokon – meseolvasás, mesenézés közösen – Graffaló-sorozat (Julia Donaldson; Axel Scheffler)
 - előadások tartása a helyismereti könyvtárosi munkáról
 - számítógép-használói képzés oktatói feladatai
 - alapképzés – 3 csoport – 1 csoport 5 alkalom – 1 alkalom 5 óra
 - Internet Fiesta alkalmával 1 csoport 1x5 óra képzése
 - online vásárlás (vatera; jófogás.hu; webáruházak; online fizetés; PayPal; eBay; biztonságos bankkártya-használat; szállítási módok, feltételek, garancia)
 - adatátviteli eszközök (külső háttértárolók, pendrive, külső hdd, memóriakártya, adatátvitel okostelefonról, digitális fényképezőgépről)
 - angoltanárok továbbképzése az Oxford Egyetemi Kiadóval – INTO THE CLASSROOM című műhelymunka angoltanároknak – előadó: Páli Éva
 - kirándulás, túravezetés az Országos Könyvtári Napok rendezvénysorozathoz kapcsolódva
 - 4 fordulós angol és német nyelvű keresztrejtvény-pályázat 44 pályázóval, ami 176 megfejtést takar
 - KÖNYVTÁRMOZI – két kolléga négy filmmel 10 alkalommal járta a megyét
 - A GULAG-emlékév záró előadásai Budapesten, az Országos Idegennyelvi Könyvtárban (OIK) a Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár előadóival: Schmausser Mátyással és Dr. Szenyéri Zoltánnal a XX. századi német sorsokról a Dél-Dunántúlon, különös tekintettel a kitelepítésekre
- aktív részvétel a minőségbiztosítás terén, egy MIT-tag, egy informatikai munkacsoport vezető tag, és egy marketing munkacsoport-tag kerül ki a részleg kollégái közül
- a két részlegben szolgálatot teljesítő kollégák mindegyike tagja a szervezeti kultúra munkacsoportnak
- A Magyar Nemzeti Levéltár Tolna Megyei Levéltárával intézményi együttműködés keretében az NKA digitalizálási pályázatának segítségével a XIX. századi és XX. század első felében megjelent Tolna megyei vonatkozású sajtó (120.000 oldal) digitalizáltatása és online közzététele, ingyenesen visszakereshetővé tétele a HUNGARICANA adatbázisban (Fontos kiemelni a Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár HUNGARICANA adatbázisban fellelhető, digitalizált állományának 141 ezres látogatottságát a 2017-es esztendőben!)

Dombóvári Hírlap	1917; 1921-1922
Dunántúli Napló	1951 januárjától – január közepétől Tolnai Napló
Közérdek	1905-1910
Szekszárd és Vidéke	1881; 1888-1891
Tolnai Napló	1951-1952
Tolnamegyei Közlöny	1875-1879; 1883; 1890; 1893-1897; 1898-1899 szórványszámok; 1902-1918
Tolnamegyei Ujság	1919-1943
Tolnavármegye	1890-1910
Tolnavármegye és a Közérdek	1910-1911; 1913-1918

- részvétel szakmai napokon, mint ARCANUM nyílt nap, Goethe Institut-találkozó, OSZK és Könyvtári Intézet előadásai, konferenciái, K2-program sorozat
- Nemzetiségi, különösen német nyelvű könyvtári ellátás
- 2018. évi évfordulónaptár elkészítése és publikálása a honlapon és a könyvtár Facebook-oldalán
- publikálás a könyvtár által indított, Tolna megyei terjesztésű, a megye könyvtárosainak szóló módszertani folyóiratban, a Tolnai Könyvtárosban
- helyismereti / helytörténeti részleg teljes állományának átpakolása, átmozgatása, a helyszűke orvoslása átcsoportosítással

2.6 Felnőtt kölcsönző részleg

- 2017 őszén ismét mértük olvasóink elégedettségét. A kérdőív tapasztalatait felhasználjuk szolgáltatásaink fejlesztéséhez.
- Az Otthonkönyvtár helyi sajtóban történt reklámozása következtében bővült a szolgáltatást igénybe vevők száma, de célunk, hogy az idei évben még több mozgásában korlátozott embertársunkhoz juttassuk el ezen a módon dokumentumainkat.
- A KSZR feldolgozó osztályának átköltözése miatt a második emeleti raktár átrendezése lezajlott.
- A felnőtt kölcsönző állományrevízióját segítő bekapcsolódtunk a Feldolgozó osztály munkájába. A szépirodalom ellenőrzése megtörtént. A szakirodalom revíziója a jövő évi munkaterv részét képezi.
- A kölcsönző részlegben jelentős mennyiségű hagyatékot átválogattunk, majd hiánypótlás és „állapotjavítás” céljából állományunkba beépítettük.
- 2017-ben hat olyan alkalom volt, amikor olvasóink hagyományosan ingyenesen iratkozhattak be a könyvtárba.
 - március 8-án a Nemzetközi Nőnap alkalmából a nők,
 - november 20-án a Nemzetközi Férfinap alkalmából pedig a férfiak.
 - március 27-én az Internet Fiesta programjának részeként,
 - az Ünnepi Könyvhéthez kapcsolódva június 10-én,
 - Országos Könyvtári Napok hétvégéjén, október 8-án.
 - Idén először a szekszárdi Háy János Mesefesztiválon (május 27-28.) is felkínáltuk ezt a lehetőséget.

Ezeket a napokat összesen 764-en iratkoztak be a könyvtárba, ebből 80-an új olvasóként.

	2016	2017
Könyvtárhasználók száma	2614	2621
ebből beiratkozottak	2448	2370
regisztráltak	166	251
Könyvtárhasználatok száma	33907	32503
ebből helyben használat	202	348
Kölcsönzések száma	26848	25911
Kölcsönzött dokumentumok száma	99523	93745
Távhasználat telefon+email	3405	3384
Referenzs kérdések	1281	1266

2.7 Médiatár

DVD-k: A beszerzésükre rendelkezésre álló keret 2017-ben nettó 750 000 Ft volt. A DVD-k beszerzése folyamatos - szem előtt tartva a fő gyűjteményszervezési szempontokat: a klasszikusok, művészfilmek, magyar filmek beszerzését, valamint a videokazettán már meglévő filmek DVD-formátumban való beszerzését. Ugyanakkor arányosan hangsúlyt helyezve az aktuális és friss filmsikerekre is.

A rendelést a Médiatárban dolgozók végezték, az olvasók kéréseit szem előtt tartva. Továbbra is minden új DVD feldolgozása után megírjuk a papírtasakokra a leltári számokat és az állományvédelem érdekében csak az üres tokok kerülnek a szabadpolcokra. A borítók szkennelése után a honlapon közzétételre kerülnek.

2017-ben 423 db DVD-vel (ebből 126 db ajándék) gyarapodott a Médiatár állománya. Nettó 686 938 Ft Érdekeltségnövelő támogatásból: Nettó 82 410 Ft Összesen: Nettó 769 348 Ft

BRD-k: A Blue Ray Disc állomány a 2017-es évben nem gyarapodott, ill. a tapasztalat alapján nem keresik olvasóink.

Zenei bekötött folyóiratok: A bekötött zenei folyóiratok a Médiatár melletti raktárban találhatóak. A tavalyi 6 féle folyóirat helyett már csak 4 féle jár a Médiatárba. Az utóbbi évek kötetése nem történt meg. (2012-től)

Kották: A kották a Médiatár melletti raktárban vannak elhelyezve. Sajnos csak 1 polcnyi dokumentum került a szabadpolcos részbe.

2017-ben 24 db kottával bővült az állomány, további, a korábban ajándékba kapott kották feldolgozása folyamatban van.

A kották állományrevíziója 2017 novemberében megtörtént.

Magnókazetták (zenei és hangoskönyvek): A magnókazetták a Médiatár melletti raktárban voltak, melyeket a nyári bezárás alatt leköltöztettük az alagsorba. Az állomány nem gyarapodott. A magnókazetták behasonlítását az adatbázisban szereplő CD állománnyal elkezdtük. A teljes állomány behasonlítása folyamatban van.

CD-k: Továbbra is minden új CD feldolgozása után megírjuk a papírtasakokra a leltári számokat, a műfaji/tematikus jelzeteket és az állományvédelem miatt csak az üres tokok kerülnek a szabadpolcokra. Továbbá, az új dokumentumok borítója szkennelésre, majd szerkesztés után a honlapra kerül. A 2017-es évben 150 000 Ft értékben rendeltünk könnyűzenei CD-eket. A hangoskönyveket és egyéb zenei témájú CD-eket az Állománygyarapítási Osztály rendeli a könyvtári keretből. Összesen 264 db-bal (ebből 14 db ajándék) bővült az állomány. Nettó 125 711 Ft. Igen sok olvasó és kolléga kölcsönözte ezeket a lemezeket.

Folyóiratok: (helyben használható és kölcsönözhető): Sokszor a kölcsönző és számítógépet használó olvasóink is átlapozgatják a napi-, hetilapokat, ill. a régebbi kölcsönözhető folyóiratok számait.

A kölcsönözhető folyóiratok körét az olvasói igényeknek megfelelően tovább bővítettük, ill. szeretnénk, ha még újabb újságokat kapnánk a régebbi számokból. Ez a szolgáltatásunk egyre népszerűbb.

A személyes használatban némi csökkenés volt. Mivel minden rendezvény a Médiatárban van, ez alatt az idő alatt olvasóink nem tudják ezt a részleget használni. Ez főleg a számítógéphasználók esetében jelent gondot.

Az összes kölcsönző olvasók száma 2015-től folyamatos kismértékű növekedést mutat. 2015. 2820 fő; -- 2016. 2836 fő; -- 2017. 2861 fő. A sok rendezvény ellenére is az általuk kölcsönzött dokumentumok száma csak 30 db-al volt kevesebb a 2016-os adathoz viszonyítva.

A kölcsönzés dokumentumtípusokra lebontva az alábbiak szerint alakult:

A könyvek kölcsönzésére csak a nyári nyitva tartás ideje alatt volt lehetőség a Médiatárban. A kollégák a Kölcsönzőből átadták az előjegyzésre kért, ill. könyvtárközi kölcsönzéssel kért dokumentumokat. A 2 hét alatt összesen 44 db könyvet kölcsönöztek az olvasók. Több előre előjegyzett dokumentumért azonban nem jelentkeztek. Több volt az olyan olvasó, aki figyelmen kívül hagyta a nyári bezárást és sok könyvet hoztak vissza. (164 db)

A folyóiratok kölcsönzése továbbra is népszerű (321 db-ot kölcsönöztek), ami az előző évhez képest 51 db-al több. Szívesen viszik el olvasóink a hosszabb cikkeket tartalmazó lapokat (pl. IPM), a természetgyógyászattal, az egészséges életmóddal foglalkozó lapok népszerűek, ill. kézimunkázással és főzéssel kapcsolatos újságokat kedvelik. A kölcsönözhető folyóiratok témáit bővíteni kellene, azokból az újságokból, amelyeket nem köttet a könyvtár.

A kották kölcsönzése folyamatos emelkedést mutat. Még népszerűbb lehetne, ha több kottát tudnánk elhelyezni a szabadpolcos részbe. Nehezíti a feladatot az is, hogy sok kotta könyvként van beletárolva, így azok a Kölcsönző részleg raktáraiban vannak elhelyezve.

A videokazetták kölcsönzési adataiban továbbra is nagyfokú csökkenés tapasztalható. Mivel az egész állomány raktárban van és az a vélemény, hogy egy-egy működő video lejátszó mára lassan kuriózum.

A DVD-k kölcsönzésében továbbra is nagyfokú emelkedés mutatkozik. Közel 353 db DVD lemezzel többet kölcsönöztek, mint a 2016-os évben. A legújabb DVD-ket külön polcon, ill. a kirakatban helyezük el. Újdonságainkat mindig megtekinthetik a Médiatár honlapján. Feltöltésük a borítók beszkenelése, szerkesztése és tömörítése után történik. 2016 májusától 1 hónap ingyenes EMELT szintű szolgáltatást vehettek igénybe olvasóink. 69 fő élt a lehetőséggel 2017-ben.

A CD-k kölcsönzése a Médiatárban. Azok az olvasók, akik eddig csak filmeket vittek, részben zenei CD-ket is kölcsönöznek. Nagyon népszerűek az ún. „könnyű zenei” pop-rock-beat lemezek. Továbbá a népzenei, gyerekeknek szóló, filmzenék, relaxációs CD-k és a hangoskönyvek iránt is nagy érdeklődés mutatkozik. Olvasóink szívesen válogatnak a szabadpolcon elhelyezett CD-k között. Továbbá legújabb dokumentumainkat külön polcon, ill. a Médiatár kirakataiban helyezük el, hogy ezzel is reklámozzuk könyvtárunk szolgáltatásait. Újdonságainkat mindig megtekinthetik a Médiatár honlapján. Feltöltésük a borítók beszkenelése, szerkesztése és tömörítése után történik.

A számítógép-használatnál csökkenés figyelhető meg, (300 fővel kevesebb látogató volt, mint 2016-ban). Ennek a csökkenésnek a feltételezhető okai:

- egyre több családban van már otthon számítógép, internet;
- a rendezvények csak a Médiatárban voltak, tehát ez alatt az idő alatt nem tudták használni a gépeket,
- átlag heti 1 rendezvény miatt.

Összesen 4428 fő volt a Médiatárban.

A helyben használat dokumentumtípusokra lebontva az alábbiak szerint alakult:

A folyóiratok helybeni olvasása esetében a folyóirat olvasók száma ugyanannyi, a helyben használt dokumentumok száma viszont nőtt (235 db-al több volt). Egy olvasó több lapot is kézbe vesz.

A kották helyben használatánál ugyanannyi tapasztalható.

Sajnos az állományból csak néhány példány található a szabadpolcokon. A kották esetében általában átlapozgatják, ill. fénymásolatot kérnek.

A helyben használat a 2016-os évi helyben használó olvasók száma nem változott. A dokumentumok darabszáma viszont növekedést mutat (249 db-al több).

A mérhető távhasználat száma növekedést mutat, 121-el több az előző évihez képest. Olvasóink számára új lehetőség, hogy a könyvtár honlapjára belépve interneten keresztül meg tudják hosszabbítani a náluk lévő dokumentumokat. Viszont az interneten hosszabbított dokumentumokról nem látunk statisztikát.

A rendezvények száma kevesebb (15 db) volt, mint 2016-ban. Minden hétre átlag 1 rendezvény jutott, összesen 61 db volt, mely a kölcsönzést nem befolyásolta. Látogatók száma 1436 fő volt, csak a számítógép-használatot akadályozta. Olyan rendezvényeket lehetne tartani az Olvasóteremben is, amelyekhez nem szükséges projektor, ill. várhatóan kevesebb a résztvevők száma. A statisztika alapján a számítógép-használatból kimaradt olvasók száma 300 fő a 2016-os évihez képest. Az előadásokon részt vevők száma is 157 fővel csökkent 2017-ben.

A referenzs kérdések száma 102 fő volt, amely nőtt. Ennek oka az Erzsébet programban nyújtott eTanácsadói segítség.

A könyvtárközi kölcsönzés kölcsönzők száma ugyanannyi maradt, darabszáma nőtt, a DVD könyvtárközi száma is nőtt. Összesen: 38 fő 90 db dokumentumot kölcsönzött. DVD 86 db; VD 2 db; CD 2 db-ot kölcsönöztek.

Emelt szintre 130 fő iratkozott be, összesen 230 alkalommal. Ebből 11 fő (V.I.P.) kedvezményezett olvasónk aktívan kölcsönzi a részleg dokumentumait. Tehát az összesen 130 fő emelt szintű tagsággal rendelkező olvasó kevésnek tűnhet éves viszonylatban, de fontos kiemelni, hogy ezeknek a dokumentumoknak a kölcsönzési határideje sokkal rövidebb, mint a többi részlegben kölcsönözhető dokumentumoké (2 nap, ill. 1 hét, 2 hét). A statisztikai adatokból is kitűnik, hogy ezen olvasók nagy százaléka hetente többször is látogatója a könyvtárnak, és aktív kölcsönzője ennek a részlegnek is. 2016 májusától olvasóink 1 hónap ingyenes EMELT tagságban részesültek. 69 fő használta ki ezt a lehetőséget.

Médiatári használat	2015.	2016.	2017.
Személyes használat/fő	13376	13895	13214
Referenzs kérdések/fő	29	81	102
Számítógép-használat/fő	5080	4728	4428
Távhasználat/fő	515	600	721
Emelt szintű olvasó/fő	103	103	130
ebből VIP	16	13	11
ebből ingyenes		34	69
Emelt beiratkozás/alkalom	168	191	230
Emelt tagdíj/Ft	131000	129500	112500
Rendezvények/db	47	76	61
Rendezvények/fő	1291	1593	1436

Médiatári kölcsönzés	2015.	2016.	2017.
Könyv/db	39	18	44
Folyóirat/db	228	270	321
Kotta/db	46	58	63
DVD/db	6698	6989	7342
VHS/db	131	171	61
CD/db	1684	1867	1622
MK/db	79	147	37
HD/db	2	0	0
Összes kölcsönzés/fő	2820	2836	2851

Összesen/db	8907	9520	9490
Könyvtárközi kölcsönzés/fő	36	39	38
Könyvtárközi kölcsönzés/db	93	71	90

Médiatár helyben használat	2015.	2016.	2017.
Folyóirat-olvasás/fő	2245	2392	2397
Folyóirat/db	6042	7437	7672
Kotta/fő	14	7	7
Kotta/db	68	31	51
DVD/fő	5	6	0
DVD/db	5	6	0
CD/fő	88	5	4
CD/db	133	6	6
Összesen/fő	2353	2410	2408
Összesen/db	6249	7480	7729

2.8 Elektronikus tájékoztatás, -oktatás

eMagyarország pont: 2017-es év folyamán az eMagyarország Centrum átalakuláson esett keresztül. Ennek megfelelően az eMagyarország Pontok helyett Digitális Jólét Program Pontok létesülnek, melyek átszerveződését a Neumann János Nonprofit Közhasznú Kft. koordinálja, a Kormányzati Fejlesztési Ügynökséggel közösen. 2018-as év folyamán várjuk az átalakítással, újaszerződéssel kapcsolatos feladatokat.

Mozgalmas év volt ez az Erzsébet program pályázataiban nyújtott aktív segítség tekintetében, ugyanis 45 főnek tudtuk támogatni így az aktív pihenéshez jutását. Az elmúlt évben kétszer is megjelent az üdülési pályázat. Segítettünk e-mail cím létrehozásában, regisztrációban, hozzájáruló nyilatkozat szkennelésében, tömörítésében, feltöltésében, adatlap kitöltésében, pályázat kitöltésével, benyújtásával kapcsolatban. Majd későbbiekben újra meglátogattak minket, amikor megtörtént a pályázat sikerességének ellenőrzése, tájékoztatás nyertes pályázattal kapcsolatos teendőkről, szállásfoglalás. A szállásfoglalásban való segítségnyújtás gyakran nagy kihívást jelentett, a weboldalra való bejutást illetően, ugyanis több órán keresztül kellett várakozni a felhasználóknak.

IT tanácsadás: Olvasói terünkben jelenleg 10 db számítógép szolgálja az olvasók interneten történő szabad információhoz jutásának lehetőségét. Napi szinten átlag 20-30 fő használja a gépeket. Többen csak online közösségi oldalakat nézegetnek, szórakozásra használják. De gyakran előfordul, hogy e-közügyekben, programok működésével kapcsolatban segítséget kérnek.

- önéletrajz-sablon letöltése
- önéletrajz szerkesztés
- nyomtatás, szkennelés, tömörítés
- internet bankolás, banki átutalás
- idegen nyelvű metakereső oldalon való regisztráció
- e-mailben kép, dokumentum csatolása
- okostelefon használatában nyújtott segítség
- e-mail címek létrehozása
- ÁNYK programban nyomtatvány letöltése
- ÁNYK programban bevallás készítése, beadása
- Erzsébet program üdülési és fürdőbelépő pályázataival kapcsolatos segítségnyújtás;
 - e-mail cím létrehozása
 - regisztráció
 - hozzájáruló nyilatkozatok szkennelése, tömörítése, feltöltése
 - adatok feltöltése
 - pályázat benyújtása

- későbbiekben pályázat sikerességének ellenőrzése, szálláshely foglalása
- wifi működésének ismertetése, lehetőségei, veszélyei
- plakátnyomtatás
- dokumentum szerkesztése
- családfa kutatással kapcsolatban segítségnyújtás
- ingyenes hirdetési oldalon való regisztrációval kapcsolatban segítségnyújtás
- telefonról számítógépre történő feltöltés
- számítógépről telefonra való letöltés
- letöltés az internetről
- facebookra történő kép, videó feltöltése
- egyéb facebook műveletek, biztonsági beállítások, adatkezelés
- facebookon megtalálható csoportok kezelése
- mobiltelefon biztonsági beállításairól tájékoztatás, tisztítási folyamat elvégzése
- interneten megjelenő hirdetésekkel kapcsolatos tájékoztatás, információ hozzáférhetőségének megmutatása
- internetes telefonálással kapcsolatos segítségnyújtás
- zene konvertálás
- integrált rendszer használata
- OPAC használatának bemutatása
- melléklet csatolás módja e-mailhez
- nyomtatás e-mailből
- honlapról információkeresés, újabb keresések indítása
- online hosszabbítás bemutatása, népszerűsítése
- kereső magyar nyelvű találatainak megjelenítése
- földhivatali ügyintézés
- okostelefon kezelésének prezentálása, programok használata
- tablet kezelése, applikáció visszaállítása, alapvető beállítások áttekintése, programok értelmezése
- tabletre víruskereső applikáció telepítése, annak használatának prezentálása
- alkalmazások telepítése okoseszközökre
- ügyfélkapus problémás belépés megoldása, dokumentum tartós tárhoz való helyezése
- hivatalos szervek keresése az interneten
- álláskeresés az interneten
- albérletkeresés az interneten
- repülőjegy foglalásban való segítségnyújtás
- google naptár használatában való segítségnyújtás
- google Drive használatában való segítségnyújtás

Digitális írástudatlanság felszámolása: 2017-ben is felvettük a harcot a digitális írástudatlanság felszámolása ügyében. Felhasználó képző tanfolyamokat az intézmény több termében valósítottuk meg. Médiatárban 2 alapfokú, és 2 moduláris képzés került lebonyolításra. A többi tanfolyam helyszíne az emeleti Oktatóterem volt.

Alapfokú számítógép kezelő tanfolyam:

- február-március: 1 tanfolyam, 5 fő részvételével (Simovics Boglárka)
- február-március: 1 tanfolyam, 5 fő részvételével (Péntekné Tatár Judit)
- április: 1 tanfolyam, 6 fő részvételével (Péntekné Tatár Judit)
- árpilis: 1 tanfolyam, 6 fő részvételével (Simovics Boglárka)
- szeptember-október: 1 tanfolyam, 4 fő részvételével (Dr. Tóthné Udud Teréz)
- szeptember-október: 1 tanfolyam, 5 fő részvételével (Péntekné Tatár Judit)

Péntekné Tatár Judittal közösen kidolgoztunk egy olyan tematikát, mely lehetővé teszi az alapfokú ismeretek megszerzése után a további előrehalási lehetőséget a tanulni vágyók számára.

Ezért, a korábban 5 alkalmas, haladó tanfolyamot elemeire bontottuk, így 7 témakört határoztunk meg. A témák 1-1 napon előadhatóak, és a kollektíva is bevonható az ismeretanyag átadásába.

- Szövegszerkesztés, kiemelten a Word használata – 1 alkalom, 7 fő (Kotogán Marianna)
- Eszközhasználat 1. (nyomtatás, szkennelés)- nem valósult meg, eszközhiány miatt (Sümegei Attila)
- Eszközhasználat 2. (adatátvitel pendrive, fényképezőgép, okostelefon stb.) – 3 alkalom, 18 fő (Bernáth Gergely)
- Közösségi kapcsolatok 1. (facebook) – 2 alkalom, 14 fő (Kovács Norbert)
- Közösségi kapcsolatok 2. (skype) – nem valósult meg, eszközhiány miatt (Fodor Eszter Tícia)
- Elektronikus ügyintézés 1. (ügyfélkapu) – nem valósult meg (Simovics Boglárka)
- Elektronikus ügyintézés 2. (internetbank, közműszolgáltatások) – nem valósult meg (Simovics Boglárka)
- Elektronikus ügyintézés 3. (internetes vásárlás) – 1 alkalom, 12 fő (Fuchs János)

Összesen 6 alapfokú, 5 napos tanfolyam indult, 31 fő részvételével, 3 kolléga közreműködésével. Valamint 7 moduláris, 1 napos tanfolyam 51 fő részvételével, 4 kolléga közreműködésével. Többféle foglalkozásaink összesen 37 napot vettek igénybe. A folyamatos jelentkezés azt tükrözi, hogy igenis van még igény az oktatásra.

2016 év végén bekapcsolódtunk a KIFÜ által bonyolított GINOP 6.1.2. projektbe mentor koordinátorként. Ez a program is a digitális szakadék csökkentését célozza, s igyekszik a munkaképes korú állampolgárok digitális írástudatlanságát megszüntetni. A program és a mi képzési kínálatunk kiegészítik egymást. A program célcsoportja a 16-65 év közötti korosztály, a miénk pedig a nyugdíjas korosztály. Hiszek abban, hogy közös erővel igen nagy lépéseket tehetünk annak érdekében, hogy a munkaképesek, tanításuk után nagyobb eséllyel helyezkedhetnek el a munkaerő piacon, s hogy a nyugdíjasoknak is kényelmesebb lesz az ügyintézés, és különböző szórakozási lehetőségeket is találhatnak. Teljesebbé téve életüket, könnyebbé a digitális társadalomban való eligazodást, ügyintézését.

„*Múzeumi és könyvtári fejlesztések mindenkinek*” program keretén belül „*Az én könyvtáram*” projektjéhez csatlakoztuk Fodor Eszter Tícia kolléganőmmel együtt. A fent említett projekt a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár koordinációjával valósul meg. Elsődleges feladata, hogy olyan mintaprojektek megvalósulását ösztönözze, mely kihatással lehet a könyvtári szakma jövőjére. Egy más szemléletű, interaktívabb, közösségi térként, jó gyakorlatok mentén kommunikáló könyvtáros képet alkotva.

A projekthez kapcsolódva részt vettünk szakma napokon, előadásokon. Melyben volt alkalmunk megismerkedni a projekt céljaival, valamint bepillantást nyerhettünk a mintaprojektek sokszínűségébe.

2.9 Gyermekkönyvtár

Legfontosabb feladatunk az olvasáskultúra folyamatos fejlesztése volt, melynek része az olvasóvá nevelés, az önálló ismeretszerzés, ill. a digitális kompetenciák fejlesztése, és a szabadidő tartalmas eltöltésének segítése.

Állandó, kiváló partnerkapcsolatban álltunk a városi nevelési – oktatási intézményekkel, folyamatosan tájékozódva a nevelési-oktatási tantervi követelmények változásairól. A tananyaghoz kapcsolódóan szerveztük tematikus és szabadidős könyvtári foglalkozásainkat. Ennek keretében évente két alkalommal szervezeten jutottak el hozzánk a városi óvodai és iskolai csoportok. Az év során - egyre növekvő igényt tapasztalva -, 116

alkalommal tartottunk néprajzi, zenei, könyvtárhasználati, anyanyelvi, természettudományos és a gyermekirodalom témaköreiben csoportos foglalkozásokat, melyek hozzájárultak a gyermekek ismereteinek elmélyítéséhez, új ismeretek megszerzéséhez. Nagy hangsúlyt helyeztünk helyi természeti értékeink, alkotóink, íróink munkásságának bemutatására. Töretlen népszerűségnek örvendtek kézműves foglalkozásaink, melyeknél figyeltünk a környezettudatosságra, az újrahasznosítás szempontjainak átadására.

Kiemelt partnereink a kisgyermekes családok. Könyvtári ellátásuk során, igényeiknek megfelelően szerveztük programjainkat, rendszeres klubfoglalkozásainkat, melyek igazi, könyvtárhoz kötődő közösségek kialakulásához vezettek.

Állományunk 1315 db dokumentummal gyarapodott, melyből 1017 db szépirodalmi, 298 db szakirodalmi volt. A gyermekkönyvtár használóinak száma: 1093 fő volt, ebből 1057 fő 14 év alatti beiratkozott, és 36 fő felnőtt beiratkozott olvasó.

Fogadtuk a kötelező közösségi munkát végző középiskolás diákokat, akik a rendezvényeink előkészítésében és lebonyolításában nyújtottak segítséget számunkra. Könyvtárunkban az év során 16 tanuló vett részt ebben a munkában.

Az NKA által támogatott pályázat keretében szakmai továbbképzéseket szerveztünk könyvtárosoknak, pedagógusoknak a gyermek-és ifjúsági irodalom időszerű kérdéseire kapcsolódóan. Dr. Kádár Annamária, dr. Gombos Péter és dr. Komáromi Gabriella tartott előadást könyvtárunkban.

Változatos, színes programokkal vártuk olvasóinkat: a babákat, az óvodásokat, a diákokat, pedagógusokat, családokat, közösségeket. Összesen 66 rendezvényt szerveztünk számukra.

Az országos könyvtári rendezvények tematikájához igazodva szerveztünk programokat az Internet Fiesta, az Ünnepi Könyvhét, az Országos Könyvtári Napok keretében a családok és a gyermekcsoportok számára. Részletes programjaink a rendezvénytárban megtalálhatóak.

Olvasásnépszerűsítés keretében találkozókra került sor kortárs szerzőkkel és a társművészetek képviselőivel: Borbáth Péter, Beck Andrea, Barkuti Balázs vendégeskedett nálunk. Helyi előadók, művészek, művészeti csoportok, szakemberek (Boglári Tamás, dr. Buda Bernadett, Lakatos Orsolya, Németh Judit, Rubányi Anita, Szűcs Zsuzsanna, Tálosi Zoltán, Tuzy Ibolya, Weisz Béla, Zombai Székelyek Egyesülete) fogadták el meghívásunkat. Az országos KönyvtárMozi pályázat keretében 28 alkalommal tartottunk vetítéseket és ehhez kapcsolódó foglalkozásokat megyénk kistéleplésein.

Csatlakoztunk a város kezdeményezésére megrendezett Hány János Mesefesztivál programjaihoz. Mindkét napon sok könyvvel, kézműves tárgykészítéssel telepedtünk ki a fesztivál helyszínére. Vendégeink voltak a helyi népi mesterségek kiemelkedő képviselői: Törő György, Kis Dala Mariann, Cselkó Teodóra és a tolna megyei születésű Fábrián Éva mesemondó.

Helyet adtunk az Olvass és írd Anne Frankkal! című, az amszterdami Anne Frank Ház tulajdonát képező, utazó vándorkiállításnak, melynek célja a történelmi események megismerése mellett az olvasás, írás népszerűsítése volt. A kiállítást anyagához kapcsolódó foglalkozásokat is tartottunk általános iskolás és középiskolás csoportok számára.

A Népese Napján vendégeink voltak a Zombai Székely Egyesület gyermek és felnőtt mesemondói. A közös megemlékezésre a megyei könyvtár udvarán található Benedek Elek emlékfánál került sor.

Kiemelt partnereink a kisgyermekes családok, számos programmal vártuk őket: Az őszi-téli hónapokban havi rendszerességgel tartottuk a kisgyermekes családok körében nagy népszerűségnek örvendő Családi Meseestjeinket. A közös mesehallgatást kísérő közös kézműveskedés nagy élmény szülőknek, nagyszülőknek, gyermekeknek egyaránt.

Ebben az évben megalakult a heti rendszerességgel működő Mazsola Könyvtári Babaklub. A játékos babafoglalkozást, havi tematika szerinti szakmai beszélgetés követte, melyet a Védőnői Szolgálat munkatársa vezetett.

Népszerű családi rendezvényünk a jeles napokhoz (húsvét, advent) kapcsolódó délelőttünk, melynek során az ajándékok és díszek készítését mindig mese kísérte.

Kedvelté váltak a havi rendszerességgel elindított papírszínházi előadásaink. Ez egy színházi játék papírból, amely során a képek varázsolják elénk a történetet. A beleélést különböző hanghatások, látványelemek segítették.

A játék és kézműves táborban a mesélés, a játék, a tárgykészítés révén kapcsolódtunk a vidám programokhoz. A nyári szünetben heti rendszerességgel társasjátékklubot szerveztünk. A nagy sikerre való tekintettel ősszel kétheti rendszerességgel folytatódott a program a Diótörő Mesebolt közreműködésével. A szünidőben igény szerint fogadtuk a városi napközis táborozókat, és szerveztünk számukra programot.

Olvasás-, és könyvtár-népszerűsítő akcióink keretében kitelepültünk állományunk újdonságaival, legnépszerűbb dokumentumaival a város iskoláiba, városi rendezvényekre, ahol több száz gyermekolvasó ismerhette meg könyvtárunk szolgáltatásait.

Személyes könyvtárhasználat alakulása:

	2015	2016	2017
Összes:	16 232	17 645	17 142
14 év alatt:	10 197	11 120	10 923

Rendszeres programok, feladatok az év során

- Az év folyamán 116 alkalommal könyv- és könyvtárhasználati, valamint tematikus és szabadidős könyvtári foglalkozást tartottunk a városi iskolák és óvodák számára
- Havi tematikus könyvajánlót készítettünk /évszakokhoz, ünnepekhez, szerzőkhöz kapcsolódóan/
- Az első félévben hétfő délelőttként Sünizene, zenés foglalkozás várta a babákat
- Októbertől hétfő délelőttként Mazsola Könyvtári Babaklub várta a legkisebbeket
- Októbertől indítottuk, kétheti rendszerességgel, társasjátékklubunkat
- Októbertől indítottuk, havi rendszerességgel, a papírszínházi előadásainkat
- Válogatás újdonságainkból! (könyvajánlásokat készítettünk honlapunkra)
- Aktualizáltuk gyermekkönyvtárunk interaktív honlapját

Főbb forgalmi mutatók 2017-ben:

Könyvtárhasználat					Helyben használt dokumentumok		Referens z kérdések
Személyes használat	Személyes használat 14 év aluli	Táv- használat	Kölcsönz és	Kölcsönzöt t dokumentu m	Összes	14 év alatti	
17 142	10 923	1 721	6 823	20 942	6 205	4 945	2 690

2.11 Tudományos kutatás

A 2017. évi tevékenység szöveges ismertetése és értékelése (kutatónapok megítélésének kritériumai, ellenőrzése)

Mutatók	2016. évi tény	2017. évi terv	2017. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Kutatómunka éves időalapja (munkaóra/év)	0	0	0	0 %
Tudományos kutatások száma	0	0	0	0 %
A könyvtár összes publikációinak száma és ebből a könyvtár szakemberei által készített, nyomtatott vagy elektronikus formában megjelent publikációk száma	5	10	17	-240 %
Idegen nyelvű publikációk száma	0	0	0	0 %
Nemzetiségi nyelvű kiadványok, publikációk száma	0	0	0	0 %
A könyvtár által kiadott kiadványok száma	1	1	1	0%
A könyvtár szakemberei által tartott előadások száma	42	40	41	-2 %
A könyvtár szakemberei által elvégzett szakértői tevékenységek száma	10	5	3	-70 %
A könyvtár által szervezett konferenciák száma	1	1	0	-100 %
A könyvtár által szervezett konferenciákon résztvevők száma	120	90	0	-120 %
A könyvtár szakembereinek konferencián való részvételének száma	14	20	32	128 %
A képzésben, továbbképzésen részt vett dolgozók száma	3	4	4	33 %

3. Megyei hatókörű városi könyvtár területi feladatellátása

3.1 Kötelezpéldány szolgáltatás

3.2 ODR tevékenység - Könyvtárközi dokumentum-ellátás

Beérkezett kérések: 2614 db

Ez a szám kiskönyvtáraink kéréseit, valamint az ország minden részéből az ODR-en keresztül hozzánk érkező kéréseket jelenti. A KSZR működése óta évről évre kimutatható, hogy a beérkező kérésekből elenyésző a Tolna megyén kívülről érkező, a kérések jelentős része megyénk városainak és településeinek könyvtáraiból érkezik.

A kérések egy részét nem a saját állományunkból teljesítettük, hanem megyénk települési könyvtárainak állományából egy részét pedig továbbküldtük az ODR-en keresztül.

A dokumentumok típusát tekintve a következő a megoszlás:

eredetiben: 2443 db

elektronikus másolat: 79 db

fénymásolat: 3 db

nem teljesült: 89 db

A 2614 kérésből 744 nem az ODR-en érkezett hozzánk, hanem emailben, telefonon vagy személyesen (27%). ODR-en keresztül 1870 kapott kérésünk volt, melyből 1782-t tudtunk teljesíteni. Ezzel összesítésben a 8. helyet, a megyei könyvtárak között pedig az 4. helyet foglaljuk el.

Küldött kérések: 573 db

Az 573 kérésből 521-t teljesítettek eredetiben, 35-t elektronikusan és 17 kérés nem teljesült.

341 kérést az ODR-en keresztül bonyolítottunk, 232 kérést emailben és telefonon, 3 külföldi kérést pedig az OSZK honlapján keresztül.

A kérések egy részét továbbküldtük az ODR-en keresztül, egy részét viszont megyénk települési könyvtárainak továbbküldve azok állományából – az ingyenes postaköltséget biztosítva, közvetítőként - teljesíteni tudtuk, ami jól tükrözi a megyei ellátórendszeren belüli hatékony és eredményes együttműködést.

Az ODR-en küldött kéréseink számát illetően összesítésben a 32. helyen állunk.

A Médiatár is aktívan részt vesz az Országos Dokumentumellátó Rendszer keretein belül működő könyvtárközi kölcsönzésben. Ennek jelentőségét azért is szeretnénk kiemelni, mert országos viszonylatban rajtunk kívül csak egy könyvtár teljesíti a filmekre vonatkozó könyvtárközi kéréseket.

Összesen 90 db dokumentumot kölcsönöztek, 38 fő.

Ebből 2 db CD, 86 db DVD, 2 db VD került kölcsönzésre állományunkból az ODR-en keresztül.

A kölcsönzések leginkább a KSZR-ben a megyei könyvtár által ellátott települések könyvtárai részére történt.

3.3 Területi ellátó munka – szervezési megoldások, szakmai tanácsadás, közös fejlesztések, dokumentum- és információszolgáltatás, a normatíva és az érdekeltségnövelő támogatás felhasználása. (szöveges ismertető, tendenciák bemutatása)

– Tolna megyében 109 önálló település van, mind a 109-ben biztosított a nyilvános könyvtári ellátás.

A települések közül 1 megyei jogú város, 10 kisváros, 98 község.

2017-ben a megyei könyvtáron kívül önálló könyvtárt működtetett 11 önkormányzat – 10 város, 1 község – 97 településen a Tolna Megyei KSZR biztosította a nyilvános könyvtári szolgáltatásokat.

A feladat ellátása elsődlegesen az intézményvezető és a Megyei Feladatellátó Osztály vezetőjének munkakörébe tartozik, de segíti őket a KSZR munkacsoport és a pályázati referens is.

- a. a megyei könyvtár hálózati központként szakmai tanácsadással, a települési könyvtárosok továbbképzésével, a szakmai információk megosztásával, gondoskodott az önálló nyilvános könyvtárak által nyújtott szolgáltatások szakszerűségéről,
Kapcsolatot tart a fenntartókkal felhívja figyelmüket a kötelezően ellátandó feladattal kapcsolatos jogszabályi változásokra, pályázati lehetőségekre, a szolgáltatásokkal kapcsolatos esetleges hiányokra. Szakmailag véleményezi a könyvtár vezetői pályázatokat, javaslatot tesz a kiválasztandó személyre
- b. szakmai napok, továbbképzéseket szervez – 2017-ben 4 alkalommal, mindig más településen tartottunk vezetői értekezlet az önálló könyvtáraknak, ahol tájékoztattuk őket a szakmával kapcsolatos változásokról, információkról, egyeztetünk az országos, kiemelt rendezvények programjait, megállapodtunk az együttműködési lehetőségekről. A volt szolgáltató könyvtárak vezetői és az intézményben dolgozó kapcsolattartók rendszeresen résztvettek a KSZR szakmai napokon. A megyei könyvtár dolgozói számára szervezett 3 napos szervezettefejlesztő, kommunikációs tréningen is részt vett 1-1 dolgozó a könyvtárakból. A megyei könyvtár munkatársai rendszeresen részt vesznek az országos konferenciákon, továbbképzéseken, a szakmai szervezetek összejövetelein (az igazgató tagja az IKSZ vezetőségének), az ott elhangzottakat továbbadják a megye könyvtárosainak
- c. statisztikai tájékoztató, papíralapú statisztikai jelentések összegyűjtése, ellenőrzése, gyanús adatok egyeztetése, elektronikus űrlapok igény szerinti kitöltése, ellenőrzése, véglegesítése – 2017-ben már minden könyvtár vezetője elektronikus felületen töltötte ki az adatlapot, ezeket ellenőriztük a gyanús adatokat telefonon egyeztetünk, a jelentéseket kinyomtattuk és lefűztük
- d. rendezvények, programok közös szervezése, tájolása, egyeztetése, kiemelten az őszi Összefogás hetének megszervezése, lebonyolítása – elsősorban az országos könyves, könyvtári rendezvények összehangolása, ötletek, jó gyakorlatok közreadása, bemutatása egymásnak. Minden évben a 2. negyedévi értekezletet a Völgységi Könyvfesztivál (Bonyhád) nyitónapján tartjuk a helyszínen, s részt veszünk a megnyitón, és aki akar a többi programon is. 2017-ben is a megyei könyvtár sikeresen pályázott az NKA-nál az OKN megyei szervezésére, lebonyolítására, az önálló könyvtárak közül mindenki egészhetes programsorral vett részt az országos megmozduláson
- e. a megyei könyvtár egyedül működteti a megyében a KSZR-t, de a volt szolgáltató könyvtárakban létrehoztunk letéteket a népszerű dokumentumok könyvtárközi kölcsönzésére, s megbízási szerződéssel egy-egy kolléga segíti a személyes kapcsolattartást az adott térségben.
- f. ODR-szolgáltatás a megye egész területére saját állományból ingyenes, amennyiben más intézménytől kell megkérnünk, KSZR szolgáltatóhelyeknek ingyenes, önálló könyvtáraknak a visszaküldés költségét fizetni kell

3.4 A kistélepülési könyvtári ellátás megszervezése – rövid összefoglaló, hiszen a KSZR szolgáltatás bemutatása külön dokumentumban történik

1. Ellátott települések száma 97, ebből 500 lakos alatti 31 település, 501-1000 közötti 27 település, 1001-1500 közötti 20 település, 1500 lakos feletti 19 település

egyedüli szolgáltató könyvtár a megyei könyvtár, részfeladatok – elsősorban személyes kapcsolattartás, szakmai segítségnyújtás, népszerű dokumentumokból letét a könyvtárközi kölcsönzésekhez – ellátására 4 városi könyvtárral együttműködési megállapodást kötöttünk (volt szolgáltató könyvtárak)

Az ellátásban részt vevő kollégák száma: 4 fő szakalkalmazott teljes munkaidőben, 1 fő gépkocsivezető szükség szerint, 4 fő heti 10-15 óra munkaidőben, megbízási szerződéssel munkaidőn túl és szabadidőben. Megbízási szerződéssel 3 fő retrospektív feldolgozásra, 4 fő a volt szolgáltató könyvtárakban személyes kapcsolattartás, segítségnyújtás céljából. 1 fő informatikus vállalkozási szerződéssel az eszközök karbantartására személyes en és távfelügyelettel, a rendszergazdai tevékenységet a megyei könyvtár rendszergazdája látja el.

Corvina IKR-t használunk, a dokumentumok nyilvántartására külön megyei közös adatbázist alkalmazunk

A könyvtárnak 3 gépkocsija van, ebből egyet tárgyévben szereztünk be

2. feladatok az ellátásban:

- *Dokumentum beszerzés*
összesen 7334 db könyvet, 103 DVD-t, 5 CD-t és hangos könyvet vásároltunk. Továbbra is igény a papíralapú dokumentumokra van, egyebet kevesen, keveset kérnek; újság és folyóirat előfizetés 88 településnek 136 cím
- *állomány-karbantartás*
A kapcsolattartók látogatásaik során ellenőrzik a szakrendet, leválogatják azokat a dokumentumokat, amelyeket törölni kell az állományból, segítenek elkészíteni a törlési jegyzéket. A saját állományok feldolgozása előtt teljes átválogatást végzünk, s csak a jó állapotú, tartalmilag aktuális dokumentumokat hagyjuk bent az állományban
- könyvtárhelyiségek berendezése, eszköz pályázat segítése 7 szolgáltatóhely, szakrend kialakítás 6 szolgáltatóhely
- integrált könyvtári program működtetése, karban tartása 97 szolgáltatóhelyen
- könyvtárosi munkaállomások távfelügyelete, 97 szolgáltatóhelyen
- a települések saját állományának elektronikus feldolgozása, újra leltározása, szakjelzetezése 9 szolgáltatóhely
- információszolgáltatás. szakmai napok szervezése - 4 alkalom 16 időpont és helyszín 75-80%-os részvétel
2017-ben először hívtunk megyén kívülről előadókat – Komló-Szabó Ágnes Egerből és Márkus István Pécsről a könyvtárközi szolgáltatás jó gyakorlatait mutatta be Heves és Baranya megyében – nagy sikerük volt, bízunk benne, hogy ösztönzést adott a mi kollégáinknak is a szolgáltatás intenzívebb igénybevételére
Megújult a KSZR honlap, egyszerűbben kezelhető, a települések önállóan is tudják a saját oldalukat szerkeszteni
- informatikai eszközök beszerzése, üzembe helyezése

21 millió forint értékben vásároltunk eszközöket, 48 szolgáltatóhelyre elosztva

- kis értékű tárgyi eszközök (bútor, szőnyeg, függöny, stb.) beszerzése 57 szolgáltatóhely
- levelezős versenyt hirdettünk a 10-14 éves korosztály számára, a legjobban teljesítők jutalma egyhetes tábor volt, 7-10 éveseknek meseíró pályázatot hirdettünk, a jutalom 1 napos kirándulás volt
- olvasást népszerűsítő és közösségi rendezvény, könyvtári foglalkozás, használatképzés, digitális kompetenci fejlesztés 92 településen 2585 rendezvény, 52 053 résztvevővel, amelyből 1014 KSZR támogatással (tiszteletdíj, kézműves alapanyag, jutalom tárgy stb.) valósult meg

2017-ben kiemelt feladatnak a saját állományok retrospektív feldolgozásának folytatása volt, emellett nagy hangsúlyt fektettünk a könyvtári rendezvények szervezésének segítésére, a könyvtármozi szolgáltatás népszerűsítésére. Utóbbi érdekében NKA pályázat segítségével 45 vetítést és hozzá kapcsolódó foglalkozást, beszélgetést munkatársaink tartottak. Az évvégi szakmai napok keretében Komló-Szabó Ágnes Egerből és Márkus István Pécsről a könyvtármozi szolgáltatás jó gyakorlatait mutatta be Heves és Baranya megyébe. A nyitó konferencia előadója Ramháb Mária volt, a záró konferencián a megyei jó gyakorlatokat mutatták be a szolgáltatóhelyek kollégái.

7 település önkormányzata nyújtott be pályázatot az NKA-hoz berendezésre, ezek előkészítésében, a tervezésben aktív szerepünk volt. 4 nyertes pályázatból 3 még a tárgyévben megvalósult, a berendezésben, főleg a dokumentumok elhelyezésében, a szakrend kialakításban örömmel segítettünk.

Az évi 16 szakmai napnak köszönhetően kialakult egy erős mag a szolgáltatóhelyek munkatársaiból (30-35 fő), ők szoros munkatársi kapcsolatban vannak egymással, ők azok, akik a mi munkánkat is támogatják a bizonytalanok, az új kollégák segítségével.

Sikeresek a gyermek pályázatok, sok hátrányos gyermeknek tudunk nyári élményt, kalandot nyújtani a jutalom táborokon és kirándulásokon keresztül.

A fenntartók KSZR-rel kapcsolatos hozzáállása változó, sajnos sokan gondolják úgy, hogy a helyiségen és a nyitva tartást ellátó személy biztosításán kívül nincs más feladatuk, mert a megyei könyvtár mindent megold. A munkatárs alkalmazásánál nem kéri ki a véleményünket így gyakran olyan személyt alkalmaznak, aki azon kívül, hogy heti 10-12 órát ott van, mást nem tud, vagy nem akar csinálni. Helyette a közösségépítést, az adminisztrációt és egyéb helyben elvégzendő munkákat a szolgáltató könyvtár nem tud elvégezni. A kulturális közfoglalkoztatás sok helyen megoldás a nyitva tarás ellátására, de a kvalifikáltabb, érettségivel és megfelelő személyiséggel rendelkezők ezért a pénzért nem vállalnak napi 8 órás munkát. Maradnak azok, akiket máshol nem alkalmaznak.

Fentiekből is kitűnik a KSZR fontossága, a csatlakozott települések közel 50 % -ban egyáltalán nem lenne könyvtári szolgáltatás, ha a megyei könyvtár nem biztosítaná.

2017-ben kezdtük a Tamási járás (halmozottan hátrányos, erősen fejlesztendő térség) szolgáltatóhelyein a saját állományok feldolgozását a helyiségek 30%-a teljesen alkalmatlan a kölcsönzésen kívül bármilyen szolgáltatásra, állapotuk szörnyű, néhányat ugyan felújítottak, de nem a megfelelő technológiával, s újra omlik a vakolat, nedvesedik, penészedik minden, az új bútorok is tönkre mennek. Hiába a pályázatok, önerő hiányában az önkormányzatok nem tudnak pályázni, illetve más, szerintük fontosabb dolgok élveznek prioritást (járda, orvosi rendelő, óvoda, ravatalozó stb.)

A problémák ellenére a KSZR létjogosultsága megalapozott, ennek köszönhető, hogy ha nem is mindenhol ideális az ellátás, de legalább minden településen jelen van a könyvtár, s a lehetőségekhez képest próbál korszerű szolgáltatásokkal, rendszeresen nyitva tartó közösségi hellyel a lakosság rendelkezésére állni

3.5 Nemzetiségi könyvtári ellátás (szöveges ismertető, tendenciák bemutatása)

3.6 Statisztikai adatszolgáltatás:

Intézményünk statisztikai adatszolgáltatása elektronikus formában megtörtént. Feldolgozó központként a megyében működő nyilvános könyvtárak és KSZR szolgáltatóhelyek jelentéseit leellenőriztük, a papír alapon beérkezetteket elektronikusan rögzítettük.

4. Mutatók

4.1 Könyvtárhasználat

Könyvtárhasználat (KSZR nélkül)	2016. évi tény	2017. évi terv	2017. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Beiratkozott olvasók száma (fő)	3848	4000	3738	-2,86
A tárgyévben a könyvtárat aktívan használók száma (fő)	3790	3900	3727	-1,66
A könyvtári látogatások száma (db)	77 906	78 000	75 689	-2,85
Ebből csoportok (db)				

4.2 Dokumentumforgalom

Könyvtárhasználat (KSZR nélkül)	2016. évi tény	2017. évi terv	2017. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Kölcsönzött dokumentumok száma (db)	134 371	150 000	129 308	-3,77
E-dokumentumok kölcsönzése (db)	0	0	0	0
Helyben használt dokumentumok (db)	39 672	40 000	34 215	-13,75
Könyvtárközi kölcsönzés - küldött dok. (db)	2576	2600	2614	+1,48
Könyvtárközi kölcsönzés - kapott dok. (db)	602	600	573	-4,82
Irodalomkutatások, témafigyelések száma (db)	0	0	0	0

4.3 Olvasói számítógépek

Olvasói számítógépek száma helyben használatra	2016. évi tény	2017. évi terv	2017. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Katalógus	4	4	4	0
Olvasói munkaállomás	17	15	15	-12 %

4.4 Online szolgáltatások

Online szolgáltatások	2016. évi tény	2017. évi terv	2017. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Távhasználatok száma		120000	148597	
A könyvtár honlapja (teljes webhely) mely nyelveken érhető el	3	3	3	0%
A könyvtári honlap tartalomfrissítéseinek gyakorisága (alkalom/hónap átlagosan)	4	5	6	50%
A könyvtári honlap tartalomfrissítésének száma összesen	52	52	54	4 %
A könyvtárban használható adatbázisok száma	5	5	5	0
A Web 2.0 interaktív könyvtári szolgáltatások száma (db)	2	2	2	0
A Web 2.0 interaktív könyvtári szolgáltatásokat igénybe vevő használók száma (fő)	2000	3000	2510	26%
A könyvtári OPAC használatának gyakorisága (használat/év) (kattintás az OPAC-ra)	24900	25000	25023	0,5 %
Tárgyévben a könyvtár által nyílt hozzáférésű publikációként elérhetővé tett dokumentumok száma (db)	0	0	0	0

4.5 Szolgáltatások fogyatékkal élők számára

Szolgáltatások száma	2016. évi tény	2017. évi terv	2017. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Fogyatékossgal élők könyvtárhasználatát segítő IKT eszközök száma	0	0	0	0
Fogyatékossgal élők számára akadálymentes szolgáltatások száma	0	2	2	200%

4.6 Nemzetiségek számára biztosított dokumentumok

A megyében élő nemzetiségek KSH adatok alapján (nemzetiség/fő), a megye lakosságához viszonyított arány (%)

Dokumentumok	2016. évi tény	2017. évi terv	2017. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Könyvek	135	140	138	2 %
folyóiratok	4	5	5	25 %
Elektronikus dokumentumok	0	0	0	0

Összesen	139	145	143	3%
-----------------	-----	-----	-----	----

4.7 Használói képzések száma

Kompetenciaképzés	2016. évi tény	2017. évi terv	2017. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
A könyvtár által szervezett olvasási kompetenciafejlesztést, szövegértés fejlesztését támogató nem formális képzések száma	3	3	13	333 %
A könyvtár által szervezett olvasási kompetenciafejlesztést, szövegértés fejlesztését támogató nem formális képzéseken résztvevők száma	50	50	148	196 %
A könyvtár által szervezett digitális kompetenciafejlesztési, információkeresési ismereteket nyújtó nem formális képzések száma	8	8	9	13 %
A könyvtár által szervezett digitális kompetenciafejlesztési, információkeresési ismereteket nyújtó nem formális képzéseken résztvevők száma	63	60	67	6 %
A könyvtár által szervezett engedélyezett képzések, továbbképzések száma	1	0	0	-100 %
A könyvtár által szervezett akkreditált képzéseken, továbbképzéseken résztvevők száma	29	0	0	0 %
A könyvtár által szervezett könyvtárhasználati foglalkozások száma	12	12	14	17 %
A könyvtár által szervezett könyvtárhasználati foglalkozásokon résztvevők száma	398	400	421	6 %
A könyvtár által szervezett hátrányos helyzetűeket, romákat célzó, a társadalmi együttélést erősítő, diszkrimináció-ellenes, szemléletformáló, toleranciára nevelő és multikulturális programok száma	3	3	3	0 %
A könyvtár által szervezett hátrányos helyzetűeket, romákat célzó, a társadalmi együttélést erősítő, diszkrimináció-ellenes,	72	70	68	- 6 %

szemléletformáló, toleranciára nevelő és multikulturális programokon részvevők száma				
A könyvtár által szervezett nemzetiségi közösségi identitást erősítő programok száma	2	2	2	0 %
A könyvtár által szervezett nemzetiségi közösségi identitást erősítő programokon részvevők száma	91	100	104	14 %
A könyvtár által szervezett fogyatékossggal élők könyvtárhasználatát segítő képzések, programok száma	1	1	1	0 %
A könyvtár által szervezett fogyatékossggal élők könyvtárhasználatát segítő képzéseken, programokon részvevők száma	19	20	20	5 %
A könyvtár által a nyugdíjas korosztály számára szervezett programok, képzések száma	6	6	6	0 %
A könyvtár által a nyugdíjas korosztály számára szervezett programokon, képzéseken részvevők száma	60	60	59	- 2%
Összes képzés száma	35	35	39	11 %
A képzésen résztvevők száma összesen	782	790	817	4 %
A könyvtároktatást, képzést, könyvtári tevékenységeket támogató kiadványainak száma	1	4	2	100 %

4.8 Rendezvény, kiállítás

Gyermekkönyvtári programok

Január 9-től	Sünizene – minden hétfőn Cseke Klári zenepedagógus foglalkozása babáknak
Január 16.	Családi Meseest - vendég Köntösné Rajnai Annamária ny. pedagógus
Február 13.	Családi Meseest - vendég Hesz Zoltánné
Február 23.	Sündör és Niru – találkozó Borbáth Péter íróval
Február 28.	Mesepszichológia – dr. Kádár Annamária pszichológus előadása
Március 3.	Babamasszázs tanfolyam Kárpáti-Kapitány Andrea védőnő vezetésével
Március 13.	Családi Meseest – vendég Viliminé Kápolnás Mária
Március 22 – 29-ig	Internet Fiesta
Március 22.	Az internet veszélyei – dr. Buda Bernadett interaktív előadása
Március 23.	Éleszd újra! – hasznos ötletek a netről Bathó Lászlóné interaktív foglalkozása
Március 24.	Vituális utazás a világ nevezetes épületeihez – Cseke Krisztián előadása
Március 28.	Bali – Gruber László pedagógus, világotázó interaktív előadása

Március 29. íróval	Titoktündér – utazás a lélek birodalmában – találkozás Beck Andrea
Április 1.	Vidám tavaszi készülődés – kézműves délelőtt
Április 8.	Továbbképzés az Anne Frank kiállításához pedagógusok és könyvtárosok számára
Ápr. 10.	Családi Meseest a Költészet napja alkalmából – vendég Boglári Tamás színművész
Április 11.	Olvass és írj Anne Frankkal! kiállítás ünnepélyes megnyitója
Május 9.	A netgeneráció és az olvasás – dr. Gombos Péter olvasáskutató előadása
Május 27 – 28.	Háry János Mesefesztivál
Május 27.	Fábián Éva mesemondó előadása Háry János relief faragás Törő György népi iparművésszel kitelepülés, kézműveskedés a Mesefesztiválon
Május 28.	csuhézás Kiss Dala Mariann és Cselkó Teodóra kézművesekkel kitelepülés, kézműveskedés a Mesefesztiválon
Június 10.	Ünnepi Könyvhét – kavicsfestés Szántói Krisztián és Bechtel Helga kézművesekkel, kézműveskedés, játék a könyvtár udvarán
Június 21.	Társasjátékklub – a Diótörő Játékbolttal, Benedekné Czikk Adrienn és Pintér Sándorné vezetésével
Június 23.	Ökodélelőtt a Családsegítő Központ táborozóinak
Június 28.	Mesevetélkedő a Gyakorló Általános Iskola táborozói számára
Június 28.	Társasjátékklub – a Diótörő Játékbolttal, Benedekné Czikk Adrienn és Pintér Sándorné vezetésével
Július 1.	Kitelepülés, kézműveskedés a koppányszántói Falunapon
Július 5.	Társasjátékklub – a Diótörő Játékbolttal, Benedekné Czikk Adrienn és Pintér Sándorné vezetésével
Július 10 - 14.	Olvasó- és játéktábor
Július 18.	Öko kézműves délelőtt a városi napközis táborozó gyerekeknek
Július 19.	Társasjátékklub – a Diótörő Játékbolttal, Benedekné Czikk Adrienn és Pintér Sándorné vezetésével
Július 24 – 28.	Kő-papír-olló kézműves tábor Szántói Krisztián és Bechtel Helga képzőművészek vezetésével
Július 28.	Kitelepülés, kézműves délelőtt Csibrákon
Szeptember 27.	Kitelepülés az Állampolgári Részvétel Hete rendezvényére
Szeptember 29.	Népmese Napja – a Zombai Székely Egyesület mesemondóinak műsora
Október 2 - 8.	Országos Könyvtári Napok Fenyvesiné Szűcs Zsuzsanna és Kovácsné Szabó Livia védőnők vezetésével
Okt. 2.	Mazsola Könyvtári Babaklub megalakulása
Okt. 3.	Nagyszünet akció - kitelepülés a Baka István Általános Iskolába
Október 5.	A Szabó Magda 100 könyvajánló pályázat eredményhirdetése, Németh Judit előadása
Okt. 5.	Gemenc – az ártéri erdő – Barkuti Balázs előadása a film készítéséről
Okt. 5.	a Diótörő Társasjátékklub megalakulása Pintér Sándorné vezetésével
Okt. 6.	Háborús évek – haditechnikai eszközök a Baka Múzeumból, Tálosi Zoltán előadása
Okt. 7.	Családi délután Egészséges táplálkozás – Monostori Mária ételkóstolóval egybekötött előadása A bögös fia meg az ördögök – Rubányi Anita előadóművész meséje Abrakadabra – Fülöp Gyula bűvész műsora arcfestés, kézműveskedés
Október 8.	Könyves Vasárnap

	Maminbaba – mozgás szülés előtt és után, beszélgetés Varga Veronika pedagógussal
	Mesék az olvasólámpa körül – este a könyvtárban
Október 9.	Mazsola Könyvtári Babaklub
Október 10.	A tündér hétfejű – dr. Komáromi Gabriella előadása a gyermekirodalomról
Október 16.	Mazsola Könyvtári Babaklub
Október 18-21.	PRIMANIMA nemzetközi elsőfilmes animációs fesztivál versenyfilmjeinek vetítése
Október 19.	Diótörő Társasjátékklub
Október 30.	Mazsola Könyvtári Babaklub
November 2.	Diótörő Társasjátékklub
November 6.	Mazsola Könyvtári Babaklub
November 6.	Családi Meseest – vendég Koch Györgyné ny. pedagógus
November 13.	Mazsola Könyvtári Babaklub
November 16.	Diótörő Társasjátékklub
November 20.	Mazsola Könyvtári Babaklub
November 22.	Csodapalást – papírszínházi mesék hegedű Emőke könyvtárossal
November 27.	Mazsola Könyvtári Babaklub
November 28.	Ünnepi kreatív kézműves délután
November 30.	Diótörő Társasjátékklub
December 4.	Mazsola Könyvtári Babaklub
December 4.	Családi Meseest – vendég Magyar Józsefné ny. könyvtáros
December 10.	Adventi készülődés
	Papírszínház: Holle anyó c. mese Hegedűs Emőke előadása
December 11.	Mazsola Könyvtári Babaklub – adventi énekek Gyurkó Donát lelkésszel

2.10 Felnőtt programok:

A könyvtár rendezvényeinek általában a Médiatár biztosít helyet. Az év során több irodalmi, történelmi, művészeti (képzőművészeti) és egy-két ismeretterjesztő előadás, továbbá kiállítás megnyitó és sajtótájékoztató került megrendezésre.

- Informatikai megbeszélés
- Kistérségi könyvtárosoknak szervezett képzés
- Az előreformáció 500 éve címmel Szegény-igények Az előreformáció a 13-14. században Ifj. Töttös Gábor előadás-sorozata
- Szent Rita Katolikus Óvoda nagycsoportjának látogatása a Médiatárban - Fuchs János
- A magyar kultúra napjához kapcsolódva legújabb kötetét bemutatja Szokolczay Lajos: Korunk farsangja Beszélgetőpartnerei: Gacsályi József és Kis Pál István
- Könyvtármozi - Ramháb Mária, Könyvtármozi workshop
- Alapfokú számítógépező tanfolyam
- Alapfokú számítógépező tanfolyam
- Alapfokú számítógépező tanfolyam
- Bán Mór A nagyszerű Hunyadi regényciklus szerzője
- Dr. Reisinger János irodalomtörténész, bibliakutató előadás-sorozata Biblia a magyar költészetben címmel Petőfi Sándor
- Alapfokú számítógépező tanfolyam
- Endrei Judit korhatártalanul: az aktív idősödésről Beszélgető: Németh Judit
- Alapfokú számítógépező tanfolyam
- Varga-Körtvélyes Zsuzsanna A RADNAYAK regénysorozat írója
- Sajtótájékoztató - Liebhauser János
- Pannónia motorkerékpárral a pekingi olimpiára - Magyar Zoltán és Treszl Gábor
- Túraélmények Írottától Hollóházáig - Szádváry Gyula

- Dr. Reisinger János irodalomtörténész, bibliakutató előadás-sorozata "Arany János 200" az internet korában
- Utazunk olcsón az internet segítségével! - Danóczy Dániel
- Utazás az internet világában
- Zarándoklat a borhoz - Cs. Varga István Beszélgetőtársak: Bíró László püspök és Heimann Zoltán borász
- Alapfokú számítógépező tanfolyam
- Alapfokú számítógépező tanfolyam
- -A Költészet Napja alkalmából Megzenésített versek Károlyi Dorina és Károlyi Kálmán előadásában
- Dr. Reisinger János irodalomtörténész, bibliakutató előadás-sorozata Biblia a magyar költészetben címmel Babits Mihály
- Alapfokú számítógépező tanfolyam
- Alapfokú számítógépező tanfolyam
- Alapfokú számítógépező tanfolyam
- Dr. Reisinger János irodalomtörténész, bibliakutató előadás-sorozata Biblia a magyar költészetben címmel Babits Mihály
- Könyvtárhasználati óra
- A 100 éves Finnország tiszteletére fotókiállítás tekinthető meg könyvtárunkban - A megnyitón köszöntőt mondott CITA HÖGNABBA-LUMIKERO a FinnAgora igazgatója "100 szociális innováció Finnországból" a Finnország függetlenné válása alkalmából megjelent könyvet személyes tapasztalatai alapján bemutatta KARAKÓ JUDIT és KRAUSZ GYÖRGY, Magyarország egykori finnországi nagykövete "Juhannus, Szent Iván Éj Finnországban" CSORBA KÁROLY filmvetítéssel egybekötött fotókiállítását megnyitotta KRAUSZ GYÖRGY
- Könyvtárhasználati óra
- Ifj. Töttös Gábor előadás-sorozata a Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtárban - Az előreformáció 500 éve címmel :A lelki felnőtté válás százada
- Könyvtárhasználati óra
- Könyvtárhasználati óra
- Dr. Martinkó Károly: Hittel, szívvel és fegyverrel (Könyvbemutató az 1956-os forradalom és szabadságharcról)
- Könyvtárhasználati óra
- Könyvtárhasználati óra
- Czifrok Róbert boroscímke-terveinek - borkóstolóval egybekötött kiállítás megnyitója. A kiállítást megnyitja: Dicső Zsolt
- Maszk és szerepjáték Baka István költészetei Borsodi L. László monográfiájának bemutatója A szerzővel a kötet szerkesztője, Bombitz Attila beszélget Verset mond Orbán György A program része: portréfilm Baka Istvánról
- Vendégünk Sándor Anikó, az El Camino-könyvek szerzője
- Bemutatjuk legújabb adatbázisunkat: Szepesi László interjúi
- Gemenc az árterek világa - Barkuti Balázs filmje, utána beszélgetés
- Nagy Könyves Beavatás - az ifjúsági olvasóklub megalakulása
- Mindennapi műanyagaink élettani hatásai? - Dr. Hetesi Zsolt és Dr. Németh Zsolt előadása
- Alakváltók - a 2017. évi Mészöly-díjas író, Szabó Róbert Csaba könyve
- Író-olvasó találkozó Fejős Évával
- A bilincs a szabadság legyen - Mészöly Miklós és Polcz Alaine levelezése. A szerkesztő Nagy Boglárka mellett közreműködik Rubányi Anita és Ifj. Töttös Gábor
- Tájékoztató a könyvtári fejlesztésekről - Dr. Haag Éva alpolgármester, Liebhauser János igazgató

- Öleld meg a könyvtárad
- Minőség a borban, kávéban, zenében a könyvtárban - Németh János, Tóth Sándor, Kovács Gábor
- 1956. október 23. '56-os események Tolna megyében Aradi Gábor levéltáros előadása
- Könyvtárhasználati óra
- Luther és a reformáció Ifj. Töttös Gábor előadás-sorozatának 1. része
- Számítógépezelő tanfolyam - Közösségi kapcsolatok 1. (Facebook)
- Kálvin - lépések előre és vissza Ifj. Töttös Gábor előadás-sorozatának 2. része
- -Számítógépezelő tanfolyam - Közösségi kapcsolatok 1. (Facebook)
- Buda Ferenc Kossuth-díjas költővel beszélget Közreműködik Buda Ádám énekmondó
- Münzer Tamás és Szervét Mihály - Mindenkivel, mindenki ellen Ifj. Töttös Gábor előadás sorozatának 3. része
- Erdélyi Z. János könyvbemutató Gondolatod küszöbére ülök Halhatatlan villanások - Láthatatlan rejtőzködések Közreműködik Elekes Eduárdné, Németh Judit és Orbán György

Az új technikai eszközök (projektor) miatt is a Médiatár a 2017-es év során 61 rendezvénynek adott helyet, ezeken összesen 1436 fő látogatót fogadtunk.

Mutatók	2016. évi tény	2017. évi terv	2017. évi tény	Változás %-ban az előző évhez képest
A könyvtárban a tárgyévben szervezett helyi, megyei és országos szintű közösségi programok, rendezvények száma összesen	69	70	68	1 %
A könyvtárban a tárgyévben szervezett helyi, megyei és országos szintű közösségi programok, rendezvényeken résztvevők száma	6542	6500	6521	- 0,3 %
A könyvtárban szervezett időszak kiállítások száma	10	10	10	0 %
A könyvtárban szervezett időszak kiállítások látogatóinak száma	2789	300	205	- 17 %
Tárgyévben a családok számára meghirdetett rendezvények száma	10	25	25	150 %
Tárgyévben a családok számára meghirdetett	453	800	875	93 %

rendezvényeken résztvevők száma				
A megyei hatókörű városi könyvtár esetében az általa ellátott kistelepüléseken szervezett rendezvények száma	1059	1100	1014	-4,25
A megyei hatókörű városi könyvtár esetében az általa ellátott kistelepüléseken szervezett rendezvényeken résztvevők száma	18 712	20 000	20 033	+7,06

4.9 Használói elégedettség mérés

Használói elégedettség mérések	2016. évi tény	2017. évi terv	2017. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
A használói elégedettség-mérések száma	2	2	2	0
A használói elégedettség-mérések során a válaszadó használók száma	200	300	300	50 %

4.10 Települési könyvtárak számára nyújtott szolgáltatások

Települési könyvtárak számára nyújtott szolgáltatások	2016. évi tény	2017. évi terv	2017. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Műhelynapok száma	2		4	+50
Résztvevő települési könyvtárak számaránya – KSZR nélkül (%)	0,83		0,75	-0,08
A megyei hatókörű városi könyvtár koordinációjával minősítésre készülő települési könyvtárak száma	2		3	+50

4.11 Községi szolgálat/önkéntesség

Közöségi szolgálat/önkéntesség	2016. évi tény	2017. évi terv	2017. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Az iskolai közösségi szolgálatot a könyvtárban teljesítők száma	20	20	18	- 10%
Az iskolai közösségi szolgálat fogadására a köznevelési intézményekkel kötött megállapodások száma	15	15	15	0 %

A könyvtárban dolgozó önkéntesek száma	1	1	1	0
--	---	---	---	---

4.12 Partnerség

A könyvtárral írásos együttműködést kötő partnerek száma	2016. évi tény	2017. évi terv	2017. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Civil szervezetek	2	2	2	0
Határon túli könyvtárak	1	1	1	0
Vállalkozók	35	35	35	0
Oktatási intézmények	5	5	5	0
A kistéleplési önkormányzattal kötött megállapodások száma	96	97	97	1 %
Egyéb	0	0	0	0
Összesen	139	140	140	1 %

4.13 Digitalizálás

A Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár Digitalizálási Stratégiája a saját intézményi stratégia, az országos digitalizálási stratégia és az (éppen nem aktuális) országos könyvtári stratégiával, valamint a piaci szereplők tevékenységi körével összhangban készült.

A fenti stratégiák kimondják, hogy a könyvtáraknak digitális tartalomszolgáltatóvá kell válnia. A Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár szolgáltatásfejlesztési céljai közt kiemelt helyen szerepel az online tartalomszolgáltatóvá válás.

Hármas céllal folytatjuk a digitalizálást és az online tartalomszolgáltatást.

- Elsődleges cél a szolgáltatás, a gyűjteményhez való szélesebb körű, és könnyebb hozzáférés biztosítása
- Másodlagos cél az állományvédelem: a könyvtári dokumentumok archiválása, duplikálása az intenzív használat elleni védelem a ritka, veszélyeztetett dokumentumok esetében. Az állagmegóvó, értékmentő funkció leginkább a helyismereti, helytörténeti gyűjtemény esetében fontos
- Harmadlagos cél a duplikálás, reprodukálás, hogy az adott dokumentum több helyről hozzáférhető legyen, hogy könnyebben rábukkanjon a célközönség. Ez természetesen a szerzői jog alá nem eső dokumentumokra, illetve a szerzői jog szempontjából rendezett dokumentumokra igaz

Digitalizálásra váró állományrészek:

- helyismereti /helytörténeti részleg fényképei kb. 3.000 db
- sajtófigyelés során keletkező cikk-kivágatok kb. 2.000 db
- szórólapok, prospektusok kb. 2.000 db
- 1970-től 1995-ig épült, papír alapú, könyvcédulán készült cikkadatbázis lapjai kb. 150.000 db
- aprónyomtatványok, plakátok kb. 22.000 db

- a helyismereti részleg folyóirat-állománya, amit a Tolna megyében megjelenő újságok, települési lapok alkotnak, valamint régi iskolai értesítők – összesen kb. 506.000 oldal
- cikk-kivágatok 1970-es évektől 2014-ig - kb. 17.920 oldal
- egy fontos állományrész, amivel a könyvtár nem rendelkezik sem papíron, sem mikrofilmen: Tolna megye II. világháborút megelőző sajtójának jelentős hányada. Egy csekély rész megtalálható mikrofilmen a könyvtár gyűjteményében, ez az állományrész – mint fentebb szó volt róla – már digitálisan elkészült. A Magyar Nemzeti Levéltár Tolna Megyei Levéltára - mint a könyvtár helyi partnerintézménye - rendelkezik a kérdéses állománnyal, ezért intézményi együttműködés keretében, pályázati forrás bevonásával szükséges lenne a projekt megvalósítása. Ezek megközelítő oldalszáma még ismeretlen, több tízezer, de nagy valószínűséggel nem éri el a 100.000-es határt.
- néhány darab hangfelvétel és videofelvétel – összesen kb. 15 db
- Saját kiadványok

A helyi állomány digitalizálásának fontossági sorrendje:

- Azzal az állományrészrel kell indulni, ami nincs a könyvtár birtokában, tehát a levéltárral történő együttműködés sűrű. A feladat megvalósulása esetén a könyvtár rendelkezne egy 140 éves, a megyei sajtót a kezdetétől napjainkig felölelő, a megye közéletéről szóló digitális állományrészrel.
- A csekély számú iskolai értesítőket leszámítva nincs veszélyeztetett állományrész, amit előre kellene sorolni a digitalizálás folyamán
- A legnagyobb érdeklődésre számot tartó, a legkutatottabb állományrész
- Az aktuális évfordulók, rendezvények megünneplése vagy egy kiemelt oktatási cél, a közösség erős és aktuális igénye, mint fontossági szempont megváltoztathatja a digitalizálási rangsort
- Fontos szempont még továbbá a pályázati lehetőségek felbukkanása – Ekkor, természetesen, a pályázat által meghatározott állományrész élvez prioritást

A digitalizálás kimeneteleként létrejövő elektronikus dokumentumok paraméterei:

- *szöveg esetében*: kétrétegű, OCR-ezett pdf, amely megőrzi a dokumentum eredeti képét, és vele együtt a teljes szövegben (full text) kereshető elektronikus szöveget – a nagy mennyiség miatt a 300 DPI felbontást javasolja az intézmény
- *kép esetében* (fotó, képeslap, plakát, meghívó stb. - aprónyomtatvány): A könyvtár 600 DPI felbontásban, színes módban, tömörítetlen TIF-formátumban archiválja a gyűjtemény ezen részét. Online felhasználásra, a honlapon történő publikáláshoz ebből 300 DPI felbontású, az intézmény nevével és logójával ellátott vízjelű JPG-formátumú kép készül. A könyvtár ingyenesen hozzájárul a képek ilyen formátumú felhasználásához a forrásmegjelölés feltüntetése mellett.
- A könyvtár birtokában jelenleg tíznél kevesebb a digitalizálandó *mozgóképek*, videodokumentum. Ezeket ajándékba kapta a könyvtár a korábbi digitalizáló munkálatok elvégzése után. Mivel a könyvtár rendelkezik még videolejátszóval, az állomány a digitalizáció elkészülte előtt is folyamatosan elérhető, kutatható. A digitalizálás kimeneti formátuma MPEG vagy AVI.
- *hangdokumentum*: Ebben az esetben is a digitalizáló munka után a könyvtárhasználóktól a könyvtárra hagyományozott dokumentumokról van szó, mindössze 6-7 db kazetta. A kimeneti formátumok: MP3 vagy WAV.

Eszköz neve, típusa	Darabszám
Codac 4250I	1
Cannon Lide	3
Epson	1
Samsung SCx-47227FD	2

A Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár az Europeana oldalán, a saját honlap, illetve zárt intranetes hálózaton is közzéteszi digitalizált állományát.

Cél	Arányszám (%)
Szolgáltatás	50
Állományvédelem	25
Elektronikus dokumentumküldés	25

Digitalizálás	2016. évi tény	2017. évi terv	2017. évi tény	változás %-ban előző évhez képest
Digitális objektumok száma				
Teljes dokumentumok száma	15426	32000	35426	
Könyv				
Folyóirat				
Hanganyag	280	300	313	
Audiovizuális dokumentum				
Kép				
Egyéb				
Összesen	15706	32300	35739	
Online elérhető				
Helyben használatra elérhető	15706	32300	35739	

Milyen online elérhető adatbázisok vannak (cél, használói adatok)?

IV. FEJLESZTÉSEK:

1. Intézményi terek / épületek infrastrukturális fejlesztési tervek bemutatása

A Tolna Megyei Illyés Gyula Könyvtár évtizedek óta vár egy új könyvtár felépítésére, amely megoldaná a fejlesztési igényeit. (lásd a vezetői összefoglalóban)

2. Megvalósult infrastrukturális fejlesztések

Azzal, hogy a 2017-ben elindult a Modern Városok Program keretében a könyvtárépítés előkészítése a jelenlegi épület adottságokon belüli ideiglenes infrastrukturális fejlesztések értelmetlenné váltak.

3. Jelentősebb eszközbeszerzések

Megnevezés	darab	forint	megjegyzés
Gépjármű			
ebből személygépkocsi	1	3,5 millió	2016. évi költségvetés 2017. évi teljesüléssel
Számítógép			
ebből olvasói			
ebből szerver			
Fénymásoló			
Szkenner			
Storage, egyéb adattároló (kapacitását a megjegyzésbe kérjük megadni Tb-ban)			
IKR fejlesztés			
egyéb:.....			
Eszközbeszerzésre fordított összeg összesen (Ft)			

4. Pályázatok, projektek

Hazai pályázatok megnevezése	Pályázott összeg	Elnyert összeg (Ft-ban)	Támogató	Kezdeté	Befejezése
Altéma: 204122, A Tolna Megyei Könyvtárakban őrzött sajtódokumentumok digitalizálására	2 125 984	2 125 984	NKA Közgyűjtemények Kollégiuma Könyvtári szakterület	2017-01-02	2017-08-02
Altéma: 204104, Szervezeti kultúra, kommunikáció, konfliktuskezelés a könyvtárban	504 000	504 000	NKA Közgyűjtemények Kollégiuma Könyvtári szakterület	2017-07-31	2018-07-02
Altéma: 204108, Csak tiszta forrásból – rendezvények Tolnában	1 989 900	1 500 000	NKA Közgyűjtemények Kollégiuma Könyvtári szakterület	2017-09-01	2018-06-30
Altéma: 203136, „A valóság íze II.” munkacímű – Lázár Ervin kötetben meg nem jelent írásai – könyv kiadására	772 400	600 000	NKA Könyvkiadás Kollégiuma Könyvtári szakterület	2017-02-10	2017-09-30

5. A menedzsment és a minőségirányítási tevékenységek megvalósulása 2017-ben, a megyei hatókörű városi könyvtár kommunikációs tevékenységének bemutatása

Kommunikáció	2017. évi tény	2018. évi terv
Kommunikációs költségek (Ft)	50000	50000
TV megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	7	10
Rádió megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	8	15
Írott sajtó megjelenés (fizetett hirdetések nélkül)	20	50
Online hírek	198	210
Közösségi médiában megjelenő hírek	206	210
Hírlevelek	4	6
Fizetett hirdetések száma (médiától függetlenül, becsült érték)	3	3
Egyéb:....		

6. Elektronikus szolgáltatások

Szolgáltatás	2017-ben megvalósult (I/N)	Részletek
Honlap	Igen	
OPAC	Igen	
Adatbázisok	Igen	
Referenz szolgáltatás	Igen	
Közösségi oldalak	Igen	
RSS	Igen	

7. Innovatív megoldások, újítások: (a táblázat csak minta)

Megnevezés	Leírás, ismertető

8. Gazdálkodással kapcsolatos főbb adatok és értékelésük

Bevételi és kiadási előirányzatok alakulása:

	Pénzügyi adatok (ezer Ft-ra kerekítve)	2016. évi tény	2017. évi terv	2017. évi tény	eltérés %- ban 2016- hoz képest
Bevétel	Az intézmény működési bevétele	14685	16898	14276	
	Ebből a könyvtár szolgáltatásaihoz köthető bevétel (nem fenntartótól származó bevételek)	2455	1948	1773	
	– ebből a késedelmi díjbevétel (forint)	240	138	63079	
	– ebből beiratkozási díjbevétel (forint)	750	642	712625	
	Támogatás, kiegészítés és átvett pénzeszköz	212767	227239	246799	
	– ebből fenntartói támogatás	25663	30589	21782	
	– ebből felhasznált maradvány	187104	187104	19470	
	– ebből központi költségvetési támogatás	77904	77904	109200	
	– ebből kistélepi kiegészítő(KSZR) támogatás		9546	78907	
	– ebből pályázati támogatás			7490	
	– a pályázati támogatásból EU-támogatás	4700	12950		
	Egyéb bevétel összesen	14685	16898	5814	
	Bevétel összesen	232152	257087	266889	
	Kiadás	Személyi juttatás	98339	98709	112295
Munkaadókat terhelő összes járulék		25607	28679	27402	
Dologi kiadás		57629	62683	67596	
Egyéb kiadás		50577	47545	59405	
Kiadás összesen		232152	237616	266698	

Létszám és bérigazgatás

2017 legfontosabb személyi változása volt, hogy december hónapban a fenntartó önkormányzat a takarítást kiszervezte a könyvtártól. Ez két fő 8 órás, illetve egy 6 órás takarítónő távozását jelentette.

Dátum:

.....
aláírás
Intézményvezető